

KÖRSBÄR I NOVEMBER

av
Jesper Lange

(Baserad på Maria Langs roman med samma titel från 1976)

Jesper Lange
Lekgatan 15
SE-724 62 Västerås
Sverige
Tel: 021 80 02 66
Mobil: 070 39 19 365
E-mail: jesper.lange@gmail.com

Fredagen den 31/10 1975. Skoga (= Nora). Häradshövding Pontus Wijks änka Helena, 80, och hennes son kriminalkommissarie Christer Wijk, 58, sitter tysta i vardagsrummet. De har druckit kaffe. En väggpendyl hörs ticka fram sekund efter sekund. Helena är bekymrad för Christer som är dystert, nästan butter.

HELENA

(bryter till slut
tystnaden)

När vi var osams din far och jag
talade vi om det... Det var inte
alltid så enkelt.

CHRISTER

Camilla och jag är inte osams. Vad
tyst det är på landet.

Han reser sig ur fåtöljen och går till fönstret som vetter
mot sjön och den ödsliga strandpromenaden som skymtar i
kvällsmörkret. Det regnar.

CHRISTER (fortsatt)

Jag kanske skulle flytta tillbaka
till ... Hem.

HELENA

Vill du ha en kopp kaffe till?

Christer hör henne inte.

HELENA (fortsatt)

Mer kaffe?

CHRISTER

(tittar fortfarande ut
genom fönstret)

Jatack. Svart.

HELENA

Och Camilla skulle stanna i
Stockholm?

CHRISTER

Regn och höstrusk. Jag skulle
föredra att det smällde till och
blev kallt och torrt.

Christer vänder tillbaka till fåtöljen och sätter sig. Smakar
på kaffet.

CHRISTER (fortsatt)

Hon är ändå aldrig hemma.

(FORTSATT)

1 FORTSATT:

HELENA

Pappa och jag ...

Hon avbryts av Christer.

CHRISTER

Snälla mamma!

Besvärad tystnad.

CHRISTER (fortsatt)

Förlåt!

Han dricker kaffe.

CHRISTER (fortsatt)

Camilla är bara hemma i Stockholm en vecka nu. Sen drar hon iväg till operan i Moskva och sen Sydney och sen Milano eller Paris ellervad det nu var.

HELENA

(tröstande)

En fin karriär.

CHRISTER

Jag gifte mig inte med en karriär. Det är som att ta sig fram över en is som inte bär.

HELENA

Jag tycker om Camilla.

CHRISTER

Jo. Men hon flyger ändå över på torsdag och sjunger för Bresjnev.

Gemensam tystnad.

2 INT. - HELENA WIJKS HUS, VARDAGSRUMMET - KVÄLL

2

Det hörs ljud nere från entréhallen på bottenvåningen. En dörr stängs därnere och det blir tyst.

Helena byter samtalsämne för att få Christer på bättre humör.

HELENA

På torsdag går en mördare fri.

CHRISTER

(ointresserad)

Hur så? Varför just på torsdag?

(FORTSATT)

HELENA

Då är det på dagen 25 år sedan och då preskriberas mordet.

CHRISTER

Här i stan?

HELENA

Javisst. Unge Matti. Sjömannen från Värmland.

CHRISTER

Ja just det. 1950? Men det var väl självmord?

HELENA

(med en viss hetta)

Det var ett sällsynt raffinerat och otäckt mord.

CHRISTER

Men polisen kom väl fram till att han tog gift?

HELENA

(med förakt)

Polisen!

CHRISTER

(lite generad)

Hur kan du vara så tvärsäker på det? Krim i Örebro är utomordentligt duktiga.

HELENA

Jag upplevde historien på nära håll. Jag kände Matti. Och den där polisen från Örebro. Han var inte från Örebro!

Nere i entréhallen hörs kort två dämpade röster, en manlig och en kvinnlig. I fortsättningen talar Helena med sänkt röst.

HELENA

Det är inte många dygn kvar. Sen är han ... eller hon ... fri för all framtid.

CHRISTER

Har du den lilla lägenheten uthyrd?

(FORTSATT)

HELENA

Ja.

CHRISTER

Men det kanske inte längre finns någon att åtala. 25 år är lång tid, mamma. Mördaren är kanske död och begravnen sedan länge.

HELENA

Nej.

Christer räcker ut handen efter tobak och pipa. Han tänder pipan.

CHRISTER

Hur vet du det?

Det hörs åter röster nere från entréhallen. Helena sänker sin röst ytterligare.

HELENA

(viskar nästan)

Jag vet att det är en av dom.

Christer dämpar ofrivilligt och lite irriterat sin röst.

CHRISTER

Hm. Vem då?

HELENA

Mattis vänner dengång. Och nu har dom kommit tillbaka hit till Skoga allihop. Som om dom inte kunde hålla sig härifrån.

Rösterna på nedre våningen blir svagare och ytterdörren stängs. Det blir tyst i huset.

Christer vill byta samtalsämne. Han tar inte mammans mordmisstankar på allvar. Kanske mamman håller på att bli gammal?

CHRISTER

(med normal röst igen)

Vem har hyrt lilla lägenheten?

HELENA

(reserverad)

En sjuksköterska.

(FORTSATT)

CHRISTER

Men det är väl bra? Så har du lite sällskap.

Helena svarar inte.

CHRISTER (fortsatt)

Det är väl trevligt?

HELENA

(reserverad)

Ja hon är trevlig.

CHRISTER

Vad är det för fel?

HELENA

Fel och fel. Det är bara det att jag har börjat grubbla över det förflutna igen.

CHRISTER

Vad heter hon?

HELENA

Judith. Judith Jernfelt.

CHRISTER

Dottern till Jernfelts manufakturaffär på Prästgatan?

Helena nickar.

CHRISTER (fortsatt)

Hon såg väldigt bra ut eller hur? Hur gammal kan hon vara nu?

HELENA

42 - 43. Hon var 18 den hösten. Hon är fortfarande vacker. Mörk. Smal.

CHRISTER

Och sjuksköterska. - Kände hon honom som blev mördad?

HELENA

Matti. Ja, gott och väl.

CHRISTER

De var ihop?

HELENA

Förlovade var de inte. Men ... Det var ju annorlunda på den tiden. De hade ofta sällskap.

(FORTSATT)

CHRISTER

Misstänker du att hon mördade
honom?

HELENA

(kort)

Hon ... Eller nån av hennes vänner.

CHRISTER

Och nu bor hon under ditt tak?

Helena nickar bekymrad.

HELENA

Vad ska jag göra, Christer?

CHRISTER

(mycket allvarlig)

Du ska börja med att berätta
varenda detalj du kan påminna dig.
Ge mig hela atmosfären kring tiden
för Mattis död.

Skogas kyrka slår nio slag.

HELENA

Den höstveckan ringde kyrkklockorna
så gott som oavbrutet. Matti åkte
på en gammal motorcykel.

EXT. - TORGET I SKOGA (FLASH-BACK). - FÖRMIDDAG

Måndagen den 30/10 1950. Kyrkklockorna ringer fortfarande men
nu är det sorgeringning för Gustav V. Matti, 22 år, på en
gammal motorcykel svänger in över torget där flaggorna har
hissats på halv stång.

HELENA (V.O.)

Han väntade på en båt till
Sydamerika och tog semester några
veckor och åkte upp från Göteborg.
Han fick låna en lägenhet i Klemens
hus. De var barndomskamrater.

EXT. - GODISAFFÄREN - FÖRMIDDAG

Matti parkerar framför godisaffären på Prästgatan. Han är
enkelt klädd som en sjöman anno 1950, inga mc-kläder och
ingen hjälm. Han stiger av. Han ser inte Klemens som är en
bit bort.

KLEMENS (O.S.)

Matti! Matti!

(FORTSATT)

Matti tittar upp försynt och hälsar med handen och pillar sen med motorcykeln. Klemens, 25 år, kommer sedan in i bild. Han är lång och blond och klädd i en grön knäkort lodenrock. Under rocken är han servitörsklädd.

MATTI
(blygt och med värmländsk
dialekt)
Hej, Klemens.

KLEMENS
(retande)
Godissugen?

MATTI
Jo.

KLEMENS
Körsbärspraliner?

MATTI
Just det.

KLEMENS
Alltid körsbärspraliner?

MATTI
Det vet du.

JUDITH (O.S.)
(kärleksfullt)
Det är det värsta godis som finns.
Med sliskig likör. Blää.

Judith, 18 år, har anslutit sig utan att vi har märkt det och har lyckats slingra sig in under Mattis ena arm.

MATTI
(på gott humör men torrt)
Jag tycker det är gott.

JUDITH
(förälskad)
Jag tycker om dig ändå.

1975. Helena förklarar för Christer:

HELENA
Jag besökte ofta Lisa i
godisaffären då. Vi trivdes så bra
ihop. Det var långa dagar för
henne. Hon var 70 år.

8 EXT. - GODISAFFÄREN - FÖRMIDDAG 8

1950. Helena Wijk, 55 år, är på väg in i godisaffären. Judith vecklar sig ur Matti.

JUDITH
(artigt)
Goddag fru Wijk!

HELENA
Goddag Judith! Trivs du hos doktor Severin?

JUDITH
Jotack, det är kul! Jag har bestämt mig för att bli sjuksköterska.

HELENA
Det låter bra! Hej Matti!

MATTI
Hej!

Helena Wijk går in i godisaffären.

HELENA
Lisa, det är bara jag!

LISA
Helena!

Judith slingrar sig in under Mattis arm igen.

MATTI
Det är otäckt.

JUDITH
Klämtandet?

KLEMENS
Ja man kan inte missa att gamla kungen är död. Måste hem först och sen tillbaka till restaurangen. Lunchrushen börjar snart. Hej på er!

Klemens rusar in i porten/vestibulen bredvid godisaffären och springer upp för trappan. Matti och Judith går in i godisaffären.

9 INT. - GODISAFFÄREN - FÖRMIDDAG 9

Bakom disken står butiksägarinnan Lisa, 70 år.

(FORTSATT)

LISA
(skämtsam)
Vad får det lov att vara?

Judith fnittrar. Butiksägarinnan står redan med konfekttången nere i lådan med körsbärslikörpraliner i röd stanniol.

MATTI
(blygt)
Fyra.

LISA
Fyra?

MATTI
Fem!

LISA
Fem?

Judith fnittrar.

MATTI
(ler)
Jatack!

Butiksdörren rycks upp. Kajsa Ivarsen, 30 år, kommer rusande in. Hon är klädd mycket moderiktigt.

KAJSA
(irriterad)
Gamla gubben är död.

JUDITH
Ja vi vet!

Judith håller händerna för öronen.

KAJSA
Nej inte kungen. Zacharias.

LISA
Ojdå.

HELENA
Det var trist.
(Till Matti)
Det är Kajsas farbror som ...

KAJSA
(avbryter)
Inte min! Min mans farbror!

(FORTSATT)

HELENA

... som bor i Mobacken. Bodde i
Mobacken. Hur gamm...

MATTI

Mobacken?

HELENA

... mal blev han? Var det hjärtat?
(till Matti)
Mobacken ligger drygt en mil åt det
hållet.

Helena pekar ut en riktning.

KAJSA

(irriterad)

80 tror jag. Minst.

MATTI

(till Helena)

Ja jag vet.

KAJSA

Ja hon sa det var hjärtat. Fru
Andersson därute. Klart att det var
hjärtat. Usch! Och Ivar kommer
först hem om 10 dagar. Han får ta
hand om allt det där själv. Annars
blir han inte nöjd. Jag gör alltid
allting fel.

Telefonen i butiken ringer. Butiksägarinnan svarar. Det hörs
hur Klemens springer ner för trappan. Sen ser man honom i
bakgrunden när han springer ut genom porten/vestibulen bort
mot restaurang 47:an under det följande.

HELENA

(praktiskt)

Var är Ivar nu?

KAJSA

(surt)

Europa nånstans. Jag kommer inte
ihåg.

HELENA

Ring till direktör Norell på
Kemiska Fabriken. Han vet nog var
försäljningschefen är. Då kan du
skicka ett telegram.

KAJSA

Ett telegram? Han blir tokig!

(FORTSATT)

LISA
 (med telefonluren i
 handen)
 Kajsa! Det är doktor Severin. Han
 har hört att Zacharias är död. Han
 vill att ni åker till Mobacken
 tillsammans. Nu.

KAJSA
 Ska jag?

HELENA
 Det måste du!

KAJSA
 Men ... Men vad ska jag ta på?

Ingen svarar. Kajsa springer ut ur affären och upp för
 trappan i porten/vestibulen med avsikt att byta kläder.

LISA
 (med telefonluren i
 handen)
 Judith! Doktor Severin frågar om du
 kan passa mottagningen sålänge?

JUDITH
 Ja självklart!

Hon pussar Matti lätt på kinden och rusar iväg.

10 INT. - HELENA WIJKS HUS, VARDAGSRUMMET - KVÄLL

10

1975. Helena förklarar för Christer:

HELENA
 Kajsas man var 30 år äldre än hon.
 Han var knepig. Och ytterligt snål.
 Han dog för några år sen. Sen har
 det inte gått så bra för Kajsa.

CHRISTER
 Hur så?

HELENA
 Hon är aldrig nykter numera. Hur
 som helst så kom Bosse hem till
 helgen och då!

CHRISTER
 Bosse?

(FORTSATT)

HELENA

Bo Norell. Sonen till Kemiska
fabriken. Ragvalds son.

1950. Fredag. Busshållplatsen. Klemens står servitörsklädd och väntar på ett paket som ska komma med bussen. Bussen anländer, chauffören ger Klemens paketet och Klemens kvitterar. Bussen kör.

Bo Norell, kort och bred och 24 år, har under tiden klivit av bussen med en resväska. Man ser att han tillhör den lokala ekonomiska överklassen. Han är klädd i läderjacka och sportiga tweedbyxor. Klemens ser honom nu.

KLEMENS

Hej Bosse! Hur går det med kem-
plugget i huvudstaden?

BO

Bara bra. Högsta betyg i allt
såklart.

Man hör en motorcykel närma sig.

BO (fortsatt)

Själv då? Du trälar fortfarande på
47:an?

KLEMENS

(glatt)

Jajamen! Ärver man inte en
kemifabrik får man jobba tills man
dör.

BO

Det är bara barn som tror att livet
är rättvist.

Matti svischar förbi på motorcyklen med Judith på bönpallen.
Hon kramar om Matti. Bo stirrar efter dem.

KLEMENS

Som häxan sa till Hans och Greta.

BO

Vem faan är *han*?

KLEMENS

Eller hur? Eller hur?

(FORTSATT)

BO
 (hör inget, tittar efter
 Judith)
 Jo ...

KLEMENS
 Han? Det är Matti. En kompis från
 Värmland. Skitbra kille. Sjöman.
 Han har semester.

BO
 (kokar)
 Vad gör hon tillsammans med honom?

KLEMENS
 Ja du ...

12 EXT. - GODISAFFÄREN - EFTERMIDDAG

12

Lördag. Bo står och gömmer sig i en port på motsatta sidan av godisaffären och porten/vestibulen som leder upp till Klemens och Mattis (och Kajsas) lägenheter. Klemens kommer snabbt ur porten och skyndar iväg bort från godisaffären. Bo drar sig snabbt in i mörkret.

Sen kommer Matti och Judith ut ur porten. Judith försöker på skoj dra Matti bort från godisaffären. De går sen in i godisaffären. Bo kommer fram ur sin port och börjar aggressivt gå mot affären.

13 INT. - GODISAFFÄREN - EFTERMIDDAG

13

Matti stänger dörren tyst och hänsynsfullt. Dörklockan pinglar lätt.

MATTI
 Hej!

LISA
 Hej Matti! Och Judith.

Judith kniksar lätt.

LISA (fortsatt)
 Det vanliga?

MATTI
 Ja! - fast ...

Butiksägarinnan tittar frågande på Matti.

MATTI (fortsatt)
 ... Tio!

(FORTSATT)

Judith fnissar.

MATTI (fortsatt)
Nej ett dussin vill jag ha!

Judith fnissar igen och hänger på Mattis arm. Butiksägarinnan börjar lägga konfekt i en påse. Plötsligt rycker Bo upp dörren till affären med ett brak och stänger den igen med en hög smäll. Dörrklockan ramlar på golvet.

BO
Såå? Här är du? Här är ... *ni*?

Det hörs utan för bild hur förhänget till butikens bakre del rycks åt sidan av Helena Wijk som är på besök.

JUDITH
(fränt)
Och varför skulle vi inte vara det?

BO
Du din falska, förbannade ...

Plötsligt står Helena helt tätt intill Bo. Han tvärtystnar.

HELENA
Du kanske vill stämma ner tonen
lite och tala om ditt ärende?

BO
Jag vill ha tag i Judith. Och honom
där.

HELENA
Du har fått det. Sen då?

BO
Jag undrar om dom ... om ni vill
komma hem till mig ikväll?

JUDITH
(skeptisk)
Ute i villan?

BO
Ja mamma och pappa är på fest i
Kopparberg och Klemens kommer vid
tiotiden.

MATTI
(lugnt och naivt)
Jo det kunde vara roligt.

(FORTSATT)

JUDITH
 (döljer sin besvikelse för
 Matti)
 Ok då!

14 INT. - HELENA WIJKS HUS, VARDAGSRUMMET - KVÄLL

14

1975. Helena förklarar för Christer:

HELENA
 Den där Bo! Envis och självsäker.
 Han hade en gång bestämt sig för
 Judith och han gav sig aldrig. Vad
 hon tyckte spelade ingen roll.

CHRISTER
 (försiktigt)
 Om det inte var ett självmord vill
 säga.

HELENA
 (lyssnar inte)
 Och kvällen efter var Lisa och jag
 inviterade hem till Kajsa på
 middag.

15 INT. - TRAPPAN I FLERBOSTADSHUSET - KVÄLL

15

1950. Helena och Lisa kommer upp för trappan till våningen där Mattis och Kajsas lägenheter ligger bredvid varandra. Dörren till Mattis lägenhet är öppen. Han dammsuger med Kajsas dammsugare. Även dörren till Kajsas lägenhet är öppen. Matti stänger av dammsugaren och kommer ut i trapphuset med den på väg in i Kajsas lägenhet för att lämna den tillbaka. Han ser Helena och Lisa.

MATTI
 Nämen hej på er!

HELENA OCH LISA
 Hej Matti.

MATTI
 (roper in till Kajsa)
 Nu kommer gästerna Kajsa!
 Ni ska få fin mat! Kalvbräss!

Helena och Lisa tittar nyfiket in genom dörren till Mattis lägenhet.

MATTI (fortsatt)
 Vill ni titta in?

(FORTSATT)

HELENA OCH LISA

Jatack!

Kajsa kommer ut i trapphuset och hälsar och alla går in i Mattis lägenhet. Även Matti med dammsugaren i händerna.

16 INT. - MATTIS LÄGENHET - KVÄLL

16

Mattis lägenhet är en typisk arbetarlägenhet mht. möblemanng, tapet osv.

KAJSA

Visst är han duktig!

LISA

Oh ja. Så mysigt. Och så rent! Vad duktig du är. Det är inte många karlar som kan sånt.

KAJSA

Ja min Ivar kan i alla fall inte men flänga runt i Europa det kan han.

På bordet står ett litet fat med några få körsbärspraliner. Helena får syn på Mattis stora samling av miniatyrlikörflaskor.

HELENA

Nämen titta va gulligt!

MATTI

(lite generad)

Jag köper dem i de hamnar vi anlöper.

KAJSA

Gissa vilka han tycker mest om?

LISA

Körsbärlikören eller hur Matti?

Matti ler.

KAJSA

Nu ska vi äta!

De tre kvinnorna stimmar ut.

17 INT. - HELENA WIJKS HUS, VARDAGSRUMMET - KVÄLL

17

1975. Helena förklarar för Christer:

(FORTSATT)

HELENA

Hon var duktig, Kajsa. Vid tretti år var hon redan en fullfjädrad husmor.

1950. Kajsas lägenhet är delvis mycket modernt inredd. Tidsförkortning: under och efter middagen. Kajsa, Helena och Lisa sitter vid middagsbordet. Man ser att Helena och Lisa efterhand bara lyssnar med ett halvt öra.

HELENA (V.O.)

Men hon verkade nervös den söndagen. Hon pratade som en kvarn hela kvällen. Febrilt och osammanhängande om sin

KAJSA

sockersjuka mamma i Hällefors.

HELENA (V.O.)

Och om Gustav V's död och

KAJSA

alla de extra repetitioner i kyrkokören i samband med det

HELENA (V.O.)

som tog så mycket tid. Och hur gubben Zacharias i Mobacken hade fått en hjärtinfarkt och

KAJSA

kolat av däruppe i ensamheten. Han bara lade sig på sängen. Bom!

HELENA (V.O.)

Och att begravningen fick vänta tills hennes man kom hem från Paris så han

KAJSA

kan bestämma hur dyr den får bli och vad det ska skrivas i dödsannonsen.

HELENA (V.O.)

Och sist men inte minst om hun skulle ha

KAJSA

slöja eller inte slöja på sorghatten?

(FORTSATT)

Det blir tyst en kort stund. Det är sent. Alla tre är lite trötta. Då hörs plötsligt upphetsade röster inne från Mattis lägenhet. Även Kajsa blir uppmärksam på det i sin självupptagenhet, reser sig, går ut i köket och öppnar dörren ut till köksfarstun som är gemensam för hennes och Mattis lägenhet. Helena och Lisa följer efter. Köksdörren till Mattis lägenhet står på glänt och de upphetsade rösterna hörs nu tydligt i kökstrappan.

Klemens kommer springande ner för vindstrappen i tofflor och blårandig pyjaman.

KLEMENS

(ryter)

Vad i helvete är det för liv mitt i natten?

Han ruser in i Mattis lägenhet och lämnar dörren öppen.

JUDITH (O.S.)

Fattar du inte var jag säger? Det är slut - slut - *slut!*

BO (O.S.)

Jag ska ha ihjäl dig. Dig ... Eller honom! Tro inte att jag ...

KLEMENS (O.S.)

Ut härifrån! Ut, innan jag klappar till dig! Kvickt som fan!

Tumult. Ytterdörren i Mattis lägenhet brakar igen med en smäll. Man hör Judith gråta och Klemens som tröster henne.

Helena, Kajsa och Lisa tittar in i köket i Mattis lägenhet och ser att Matti står stillsamt och diskar metodiskt.

KLEMENS (O.S.) (fortsatt)

(till Judith)

Torka dina tårar. Han är en idiot. Det ordnar sig. Go´natt.

Damerna drar sig lite baklänges, Klemens kommer snabbt ut i köksfarstun utan att stänga dörren till köket och springer upp för vindstrappan och säger snabbt:

KLEMENS (fortsatt)

Go´natt!

HELENA, KAJSA, LISA

Go´natt!

KAJSA
(ler osäkert och mumlar)
Vi ses i kväll.

Kajsa börjar gå. Klemens slår följe med henne.

JUDITH
(till resten av gruppen)
Ja, ses på teatern.

Helena och Lisa står och tittar lite bekymrade efter de unga.

21 EXT. - SKOGA TEATER (GODTEMPLARLOKALEN) - KVÄLL. 21

Framsidan av godtemplarlokalen. Riksteaterns 50-tals turnébussar står parkerade lite huller om buller. Bredvid eller över ingången till lokalen finns affischer för Lehars "Glada änkan". Det hörs dämpad operettesång och -musik från lokalen.

Två varmt klädda 12-åriga pojkar leker framför teatern. De låtsas de sjunger opera med stora gester och stor ansiktsmimik. Man ser deras andedräkt i den kalla kvällen.

22 INT. - SKOGA TEATER (SALONGEN) - KVÄLL 22

Inne i teatersalongen. Det finns en tiomanna orkester vid scenen. På scenen tar en sångare de sista tonerna innan pausen med bravur. Han/hon gör en gest som antyder att akten är slut. Provinsiella applåder.

I den festklädda publiken sitter Helena - i rökgrå spets - och Lisa - i duvblått siden - bredvid varandra. De applåderar och är begeistrade.

På ett annat ställe sitter Judith - romantiskt klädd med lätt makeup - med en tom stol bredvid sig. Det är tillsynes den enda tomma stolen i hela salongen. Hon applåderar som man bör men ser inte lika glad ut som alla andra.

På ett tredje ställe sitter Klemens. Han är fint klädd med slips och mörk kostym. Han applåderar och är begeistrad. Ljuset i salongen tänds. Han reser sig. Helena och Lisa reser sig. Publiken stimmar ut mot foajén.

Judith har rest på sig och tittar spejade efter Matti i salongen medan alla andra lämnar salongen. Har han kommit sent och satt sig någon annanstans?

23 INT. - SKOGA TEATER (FOAJÉN) - KVÄLL 23

Mycket sorl i foajén. Judith kommer från salongen och spejar fortfarande efter Matti.

24 INT. - SKOGA TEATER (DAMTOALETTEN) - KVÄLL 24

Judith kommer in på damtoan. Kajsa är där och fräschar upp sig.

KAJSA
(in spegeln)
Visst är det bra!

JUDITH
Jo men jag fattar inte var Matti
har tagit vägen.

KAJSA
Han kanske inte tycker om kultur.
Ivar hatar kultur. Så är det bara.
Jag älskar kultur!

25 INT. - SKOGA TEATER (FOAJÉN) - KVÄLL 25

Klemens står tillsammans med Helena och Lisa.

KLEMENS
(begejstrad)
Visst är det bra!

Judith kommer ut från damtoan. Han följer henne med ögonen.

LISA
Oh ja! De är så duktiga. Och så
glada. Och så roliga.

Helena följer Klemens blick efter Judith.

HELENA
Ja tack och lov för Riksteatern att
vi också kan få lite kultur härute.
(om Judith)
Hon är så söt! Är inte Matti här?

KLEMENS
Jo det ska han vara. Fast jag har
inte sett honom.

Doktor Severin ansluter sig till gruppen. Han röker pipa.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN

Visst är det bra? Utan Riksteatern skulle vischan ligga i fullständigt kulturellt mörker.

LISA

Oh ja doktor Severin! De är så duktiga. Och så glada. Och så roliga.

DOKTOR SEVERIN

Har ni sett Norell?

HELENA

Pappan eller den hetlevrade sonen?

DOKTOR SEVERIN

Vi måste göra något åt kemiska fabriken. Ja de har samma hetsiga temperament. Vi måste få stopp på utsläppen. Jag vet inte hur många barn jag har behandlat för eksem sedan i somras. Där är han!

Doktor Severin går mot direktör Norell. Kajsa stöter till gruppen.

KAJSA

Bosse Norell är inte här ikväll?

HELENA

Nej det är nog bäst det.

26 EXT. - SKOGA TEATER (FOAJÉN)- KVÄLL 26

Judith går ut genom teaterns entrédörr. Hon står lätt frysande på trappan och tittar efter Matti på planen framför teatern. Klockan ringer folk in efter pausen. Man hör orkestern som stämmer sina instrument. Judith går in sist.

27 INT. - SKOGA TEATER (SALONGEN) - KVÄLL 27

Ouverture. Alla i raden får resa sig för Judith. Hon sätter sig bredvid Mattis tomma fåtölj. Ljuset i salongen släcks.

28 EXT. - SKOGA TEATER - SEN KVÄLL 28

Teaterföreställningen är slut. Folk stimmar ut ur teatern i varma ytterkläder, päls och liknande.

Judith hastar iväg mot Mattis lägenhet efter föreställningen. Hon är upprörd och bekymrad.

(FORTSATT)

Klemens hänger med så gott det går. Han vänder sig och hälsar åt någon kompis på planen framför teatern med handen.

KLEMENS

Ses i morgon!

Han hastar efter Judith.

Helena och Lisa och Kajsa går i samma riktning men i en takt som passar 70-åriga Lisa. På motsatta trottoaren och i motsatt riktning kommer Bo Norell gående. Han låtsas att han inte ser damerna.

Judith står och knackar hårt och hektiskt på Mattis dörr som är låst. Bredvid ordinarie namnskylten sitter en lapp med häftstift: "Matti Sandor".

JUDITH

Matti! Öppna Matti! Matti öppna!

Klemens knackar också på men är inte orolig.

KLEMENS

Matti! Matti! Lugna dig Judith. Han är inte hemma.

JUDITH

Det är han visst det. Man såg ju från gatan att det var tänt överallt. Matti!

KLEMENS

Jag kan kolla om köksdörren är öppen.

Judith hör honom inte.

JUDITH

Matti! Öppna! Öppna!

Klemens börjar utan större oro gå ned för trappan medan Judith fortsätter att ropa och knacka. På bottenvåningen möter han Helena, Lisa och Kajsa som är på väg in. Judiths ropande och knackande ekar i trappan.

KLEMENS

Hej!

KAJSA

Va det låter!

(FORTSATT)

KLEMENS

Judith är orolig för Matti! Jag ska kolla om köksdörren är öppen.

Helena gör en gest till Lisa med innebörden att de ungas kärlekslivs inte är så lätt. Klemens försvinner ut till vindstrappan. Kajsa går fort upp för trappan.

KAJSA

Judith! Judith lugna dig! Du väcker hela huset. Jag har en extra nyckel till hans lägenhet inne i mitt kök.

Judith gråter nu. Kajsa tröstar henne med ord. Hon tycker Judith är lite hysterisk och förvirrad.

KAJSA (fortsatt)

(medan hon låser upp till sin egen lägenhet)

Så lugna dig. Det är inget att bry sig om. Han är ...

(Hon går in i sin lägenhet)

... Här är den ... Bara ute en sväng.

(Hon låser upp dörren till Mattis lägenhet och öppnar)

Så ska du se!

I det samma ser man Klemens komma in i Mattis vardagsrum från köket. Man ser på honom att något är helt fel. Han stirrar mot bortre änden av vardagsrummet som vi inte kan se nu. Instinktivt vill han fösa Judith och Kajsa ut i trappuppgången där Helena och Lisa har anlänt men Judith kastar sig förbi honom, fram mot Matti som sitter död i sin fåtölj.

JUDITH

Matti! Å nej, nej ... *Matti!*

Klemens drar henne bort från Matti. På bordet ligger en kullvält skål av glas och på bordet ligger det en del körsbärspraliner i röd stanniol.

Den döde Mattis ansiktsuttryck är förvridet och ångestfullt. Vänster hand är krampaktigt slutet kring ett rött stanniolomslag från en pralin.

30 INT. - MATTIS LÄGENHET - NATT

30

I lägenheten finns den uniformerade polisen Leo Berggren, några civilklädda krim-poliser (från Örebro) och några kriminaltekniker som bär vita bomullshandskar och läkaren Daniel Severin. Det tas några foton med blix. Alla praliner samlas i en kartongask med lock. Alla miniatyrlikörflaskor samlas i en annan kartongask.

Doktor Severin fyller i en dödsattest.

DOKTOR SEVERIN

(suckar)

Det är så onödigt med de unga. Allt är känslor. De hinner inte tänka.

Doktor Severin signerar dödsattesten och vill lämna lägenheten. Vid utgången står Helena Wijk som är den enda av sällskapet som har dröjt sig kvar.

HELENA

Det är tragiskt, Daniel.

DOKTOR SEVERIN

Ja. Men varför gjorde han det? Och varför cyankalium? Det är ett grymt gift. Och hur har han fått tag på det?

31 INT. - HELENA WIJKS HUS, VARDAGSRUMMET - KVÄLL

31

1975. Vägghendylen slår 12 (midnatt). Detta var vad Helena kom ihåg.

CHRISTER

Ja du, det där var ett komplicerat fall.

HELENA

Jag hoppas det.

Christer ler.

CHRISTER

Men polisen kom fram till att det var självmord.

Helena nickar.

CHRISTER (fortsatt)

Och du berättade hela historien för dom?

(FORTSATT)

HELENA
(svävande)
Nja ...

Christer vill egentligen fråga mer nu men det är sent.

CHRISTER
Du är trött ser jag.

HELENA
I min ålder minns man bättre det
som hände långt tillbaka i tiden än
det som är alltför nära.

CHRISTER
Som sagt: sängdags för dig. Jag tar
en regnpromenad innan jag lägger
mig. Go´natt mamma.

Christer lämnar vardagsrummet och går ned i entréhallen.

32 INT. - HELENA WIJKS HUS (ENTRÉHALLEN) - NATT

32

Christer tar gummistövlar på och tar fram ett paraply och går
mot ytterdörren. När han öppnar dörren drar han Judith in i
hallen då hon har tag i handtaget från utsidan. Lite tumult.

CHRISTER
Förlåt!

JUDITH
Ingen fara! Näh men hej! Christer!
Hej!

Christer är lite förvirrad. Han tycker att Judith är mycket
vacker.

JUDITH (fortsatt)
Du kanske inte kommer ihåg mig?

CHRISTER
Joo ...

JUDITH
Judith. Jernfelt.
Manufakturaffären!

CHRISTER
Jo mamma berättade att du var den
nya hyresgästen. Trivs du här?

JUDITH
Kom och se hur jag har det! Vi tar
en sängfösare.

(FORTSATT)

Judith går före in i sin lägenhet

och försvinner ut i det lilla köket. Christer hänger med in och står sen och tittar på en antik väggspegel. Bredvid hänger det två foton i ram.

CHRISTER

Är det dina föräldrar?

JUDITH (O.S.)

Ja. De är döda sedan länge. Och affären är ju borta. Mamma dog två dagar efter pappas jordfästning. De gjorde alltid sällskap med varann.

Judith kommer in med en bricka med en svart Ballantine och två glas.

JUDITH (fortsatt)

Sen visade det sig att affären faktiskt var ett konkursbo. Men spegeln ärvde jag.

Judith håller upp en rejäl whisky till Christer och mycket litet åt sig själv. Christer tittar konfunderad på detta. Man ser att han är förtjust i henne.

CHRISTER

Så du utbildade dig istället till sjuksköterska?

JUDITH

Förlåt men jag har redan druckit tillräckligt för idag. Jag kom just från Tre Gummor. Ja på Akademiska Sjukhuset i Uppsala.

CHRISTER

Tre Gummor?

JUDITH

Klemens nya restaurang. Den har fått en flygande start. Sen jobbade jag i Stockholm ett tag. Och sen tjänstgjorde jag i FN. Och efter det på regionssjukhuset i Örebro och nu senast på lasarettet i Lönnstad.

CHRISTER

Klemens ja. Mamma och jag har nyss pratat om hans vän Matti.

(FORTSATT)

JUDITH
Som tiden rusar iväg.

CHRISTER
(lite medlidande)
Och nu är du tillbaka i Skoga.
(vantrogen)
Har du lyckats skaffa dig ett jobb
som sjuksköterska här?

JUDITH
Ja hos doktor Severin.

CHRISTER
Jamen Daniel ska väl snart gå i
pension?

JUDITH
Han har slutat som provinsialläkare
men det är läkarbrist så han
fortsätter med privat mottagning.

Gemensam tystnad.

CHRISTER
Matti.

JUDITH
(utan känslor)
Det är ingen idé att gräva i det
förflutna.

CHRISTER
Säg inte det. Brottet är inte
preskriberat än.

JUDITH
Om det nu var ett brott.

CHRISTER
Ja vad tror du?

JUDITH
Dom förhörde oss både åtta och nio
gångar.

CHRISTER
Men ingen blev anhållen.

JUDITH
Alltihop rann ut i sanden liksom.

CHRISTER
Skulle Matti kunna välja att ta
sitt eget liv?

(FORTSATT)

JUDITH

(tänker)

Ja.

(Tänker)

Han var ruskigt nere och deprimerad
dom sista dagarna. ... Och han
knyckte ju cyaniden från labbet på
Kemiska Fabriken ...

CHRISTER

Men ...?

JUDITH

Varför förgiftade han bara tre
praliner i skålen? Det är ju rysk
roulette. Han kunde ju bara svepa i
sig en dödande klunk i samma sekund
han ville dö. Det verkar helt
ologiskt.

CHRISTER

Hittade man nånsin giftflaskan?

Judith tittar frågande på Christer som fortfarande är
förtjust i henne.

34 INT. - HELENA WIJKS HUS (VARDAGSRUMMET) - FÖRMIDDAG

34

Lördag. Alla helgon. Christer sitter i morgonrock och dricker
kaffe och bläddrar i sin almanacka. Han ser nöjd och glad ut.
Från radion hörs Mozarts Requiem. Helena kommer in iförd grå
velourkappa och grå hatt.

HELENA

Borde du inte ringa Camilla?

CHRISTER

Jo jag ska göra det. Det är redan
Alla Helgon?

HELENA

(bekräfter)

Jag ska gå i högmässan.

CHRISTER

Får jag sätta lyktan på fars grav i
år?

HELENA

Den står på bänken i köket. Det
vore bra. Men gärna i eftermiddag
så den kan lysa hela kvällen. Det
ser så trevligt ut.

(MER)

(FORTSATT)

HELENA (fortsatt)
 Det har närmast blivit tradition
 att kyrkkaffet fortsätter i
 Järnboås så jag kanske kommer lite
 sent hem.

CHRISTER
 Ha det så trevligt.

HELENA
 Du med.

Helena tittar på telefonen. Christer ser det och nickar och smilar. Helena går. Christers blick faller på bröllopbilden av honom och Camilla. Han börjar stoppa sin pipa. Tänder den. Han reser på sig och går bort till fåtöljen bredvid telefonen. Hans blick faller åter på bröllopbilden. Han slår numret hem (till Camilla). Det börjar på 08. Sen sitter han och lyssnar på många ringsignaler medan han röker pipa. Han ser nästan nöjd ut när han resultatlöst lägger på luren. Sen går han till radion och skruvar upp för Mozarts Requiem, sätter sig i fåtöljen och försvinner in i musiken.

Christer ifört trench tänder en lykta vid sin pappas, häradshövding Pontus Wijks, grav. Det finns andra besökande på kyrkogården som har satt och sätter ljus på gravar.

Christer vandrar runt på kyrkogården och läser på gravstenarna. Han kommer till en grav där det finns en nyligen tänd gravlykta och en vas med friska krysantemer. På stenen står: Klädeshandlare Josef Jernfelt, * 3/8 1908 - † 5/8 1970, Jenny Jernfelt, * 17/5 1914 - † 9/8 1970.

Härefter ser Christer ett mindre enkelt vitt träkors som står ensamt mitt ute på en gräsmatta i närheten av urlunden. Han går dit. I gräset framför korset ligger två friska röda rosor. På korset står det: Matti Sandor, * 22/8 1928 - † 6/11 1950. Kajsa Ivarsen, nu 55 år, har dykt upp bakom Christer utan att han har hört henne. Hon är bra påstruken men bär det som en rutinerad alkoholist. Hon gör vad hon kan för att se bra ut men förfallet är uppenbart.

KAJSA
 Självmördare får ligga lite för sig
 själv. Men vigd jord får dom. Fint
 ska det va.

CHRISTER
 Kajsa? Kajsa Ivarsen!

KAJSA
 Hej Chris! Det är feigt att ta sitt
 eget liv. Hur mår din mamma? Mår
 hon bra? Det är bra.

(FORTSATT)

CHRISTER

Hur kan du vara så säker på att
Matti tog sitt eget liv?

KAJSA

Det var ju det alla sa. Och det gör
väl detsamma nu. Summan av
kardemumman blev ändå att han
ligger på körgården. Som alla
andra.

Kajsa går plötsligt. Hon tycks förutsätta att Christer följer
med henne, vilket han gör.

KAJSA (fortsatt)

Morsan dog sist fast hon var
sjukast. Diabetes. Jag flyttade hem
till Hällefors och skötte om henne.
Men hon föll i koma och kolade i
ambulansen. Ja hon är inte begravd
här i Ivars skrytbygge men hemma i
Hällefors.

Kajsa stannar framför en påkostad gravplats. På stenen står
det Zacharias Ivarsen, Mobacken, * 3/3 1870 - † 29/10 1950
och Ivar Ivarsen, * 17/7 1892 - † 1/7 1962 och Kajsa Ivarsen,
* 20/10 1920 - .

KAJSA (fortsatt)

Även jag står där. Det är bara min
dödsdag som fattas. Gubben ville ha
det så. Han betalade både sin och
min död i förskott. Han har legat
och väntat på mig i 13 år nu.

CHRISTER

Han var ute och reste när Matti
dog?

KAJSA

Ja just det! Fy fan han var i Paris
och ...

CHRISTER

(avbryter)

Va sa han om det hela? Ni var ju
grannar med Matti.

KAJSA

Jag tordes knapp berätta det jag
visste. Han sa bara om skandal
och vadska folksäga.

(sentimentalt)

Matti var så gullig. Han gjorde
ingen skandal. Han var inte skum.
Eller farlig eller opålitlig.

(MER)

(FORTSATT)

KAJSA (fortsatt)
Han var så gullig Matti. Men *han*
där han är lömsk och ond och elak.

Kajsa pekar bort mot en man som syns dåligt i mörkret.

CHRISTER
(förvånad)
Jaha? Och vem är han då?

KAJSA
Bosse! Kandidat Norell. Han ärvde
ju Kemiska fabriken så nu är han
(hon vrängar)
direktör! Fisförmän direktör. Och
... Och ...

CHRISTER
Ond?

KAJSA
Ja just det! Du skulle ha hört hur
han hotade mörda både Judith
Jernfelt och Matti - i Mattis
lägenhet! - bara några dagar innan
... att ... att Matti gick bort.
Han var så grov i käften! Tills
Klemens kom. Då vart han tyst den
lille skiten.

CHRISTER
Är han untkarl?

Christers uppmärksamhet svänger plötsligt. Han ser glad ut.
(Han har fått öga på Judith).

KAJSA
Det kan du ge dig på att han är.
Det finns ingen kvinna som skulle
stå ut med honom den pompösa
självgode ...

Christer lämnar plötsligt Kajsa och går mot Judith. Kajsa
upptäcker inte detta och fortsätter att prata.

KAJSA (fortsatt)
Han var gift ett tag men nu bor han
ensam igen ute i sin fina ärvda
jättevilla.
(ad lib)
Och allt ska vara så fisförmänt. Nu
heter det inte Kemiska fabriken
längre. Näna nu är det plötsligt AB
Skoga Product eller nåt annat
amerikanskt och så vräkar han sig i
chefsstolan där och det finns inte
det som ...

(FORTSATT)

Christer hejdar Judith som kommer gående på stigen.

CHRISTER

Tack för den trevliga pratstunden
inatt!

JUDITH

Ja det var trevligt.

BO (O.S.)

(aggressivt)

Va är det som är så trevligt?

Direktör Bo Norell dyker fram ur mörkret. Han är klädd fint och formellt.

JUDITH

Ni har bestämt aldrig träffat
varann? Bo Norell, direktör för
Kemiska fabriken - och
kriminalkommissarie Christer Wijk.

Båda männen nickar till varandra. Stämningen är spänd.

CHRISTER

Hur kommer det sig att Matti blev
gravsatt här i Skoga? Han var väl
från Värmland någonstans?

JUDITH

Det var inte heller lätt att få
tillstånd.

BO

(surt)

Det fanns ingen som helst grund att
han skulle begravas här. Ingen!

KAJSA (O.S.)

Va fint du har klädd dig Bosse. Ska
du fira nått?

BO

Det har inte du med att göra.

KAJSA

Du kanske ska fira 25-års jubileum?

BO

Du är sjuk. Försvinn!

KAJSA

Då får du nog hälla lite cyanid i
mig också din uppblåste ...

(FORTSATT)

BO

(trött)

Du är sjuk! Gå hem. Låt de döda
vila i fred.

JUDITH

(avledande)

Det är kanske bättre att du talar
med Klemens om Matti. Han kommer
därborta. De var bästa vänner.

Judith pekar mot östra grinden. Klemens är på väg mot Mattis
ensamma vita kors. Han hinner fram till korset innan Christer
hinner fram och Klemens tänder en gravlykta vid korset.

CHRISTER

Hej!

KLEMENS

Hejsan du! Det var inte igår.
Undrar vem som har lagt rosor här?

CHRISTER

Nån som känner medlidande med en
som tog sitt eget liv.

KLEMENS

Nonsens! Han vart förgiftad. Han
skulle aldrig ta livet av sig. Han
var inte typen som gav upp så lätt.
På torsdag har det gått 25 år.

CHRISTER

Ja jag vet.

KLEMENS

Jag hade hoppats ...

CHRISTER

Ja?

KLEMENS

Det är inte länge sen jag öppnade
restaurangen. Jag hade hoppats att
jag kunde knäcka gåtan nu när jag
är tillbaka i stan men nu är det ju
... eller är det faktiskt inte det?

CHRISTER

Är vad då?

KLEMENS

För ... sent?

(FORTSATT)

CHRISTER

Jo. Kanske. Det är ju en kapplöpning om sekunder nu. Men jag har blivit nyfiken. Vem var Matti Sandor?

36 INT. - RESTAURANG "TRE GUMMOR" (VESTIBULEN) - KVÄLL

36

Vestibulen är inredd med mahogny. Klemens ledigt klädd i grön skjorta och sidenglänsande grön kostym tar Christers trench.

KLEMENS

Den ärligaste människa jag har känt. Kompromisslöst ärlig. Hederlig. Pålitlig. Han var min sommarbästis som barn. Ja vad tycker du?

Klemens slår stolt ut med handen mot matsalarna. Christer nickar imponerad. En 16-årig tjej i mycket oformella kläder kilar förbi och försvinner ned för spiraltrappan.

KLEMENS (fortsatt)

Vill du ta en titt bakom kulisserna?

CHRISTER

Ja gärna.

Klemens pekar mot en spiraltrappa som leder ned till källarplanet. Det är tyst i vestibulen. De går ner för trappan.

KLEMENS

Varje år var jag i Finneberga på sommarlov med min mormor. Längst uppe i Värmland. Han bodde där med sin mormor och min mormor kom också därifrån.

Klemens öppnar en tung dörr. Det dånar musik ut (ABBA, James Last, Osmonds eller liknande).

37 INT. - RESTAURANG "TRE GUMMOR" (DISKOTEKET) - KVÄLL

37

Klemens och Christer går in i diskoteket.

KLEMENS

Diskotek för de unga! Han ville ut och se världen. Bort från eländet.

CHRISTER

Va?

(FORTSATT)

KLEMENS
(ropar)
Diskoteket!

CHRISTER
Ja jag hör det!

KLEMENS
(ropar)
Världen! Han ville ut och se
världen.

Christer tecknar att han inte kan höra vad Klemens säger. Klemens tecknar att det är OK, att de bara ska ta en snabb titt och sen gå upp igen för en annan trappa. Christer nickar.

Man ser i flera klipp discjockeyn Bartolomeus som har mycket karakteristiska åttkantiga glasögon. Han är klädd i t-shirt med ABBA-tryck och jeans. Han är musiknörd.

Klemens hejar på discjockeyn och några av de dansande unga som bl. a. är klädda i tröja på tröja, sjal på sjal, halsband och dinglande halskedjor.

38 INT. - RESTAURANG "TRE GUMMOR" (KÖKSTRAPPAN) - KVÄLL 38

I andra änden av lokalen öppnar Klemens en dörr till en trappa som är pragmatiskt belyst med lysrör. Christer följer med och när dörren stängs blir det helt tyst i trappan.

CHRISTER
Det är ju knäpp tyst!

KLEMENS
(stolt)
Ja visst är det bra?

CHRISTER
Va sa du om Matti?

KLEMENS
Jo, han ville bort från eländet och ut och se världen. Och det ville jag också. Nu kommer vi upp i köket.

CHRISTER
Eländet?

KLEMENS
Dom hade det knapert. Det hade vi också men de hade det värre.

(FORTSATT)

Klemens öppnar dörren för toppen av spiraltrappan.

Inne i köket är det full aktivitet. Köket är helt nytt, rostfritt stål, emalj och kakel överallt och personalen är i vitstärkt. Klemens och Christer går in och går runt och tittar på de arbetande kockarna som har olika nationaliteter (franska, italienska).

KLEMENS

Så vi beslöt redan som småpojkar
att vi skulle sticka till sjöss
tillsammans, diska oss runt jorden
...

En kock som inte kan svenska språket tecknar till Klemens att han ska smaka på en vitvinssås. Klemens smakar och pekar på en geneverflaska och visar att kocken ska smaksätta med en gnutta av den. Under tiden säger han

KLEMENS (fortsatt)

... och sen gå i land och starta
varsin krog som skulle göra oss
rika och berömda.

CHRISTER

Det gick ju enligt beräkning.

KLEMENS

(bistert)
För mig ja.

Klemens smakar igen på såsen och tecknar till kocken att resultatet är perfekt. Klemens pekar på utgången mot matsalarna.

CHRISTER

Det är imponerande!

KLEMENS

Tack! Jag har alltid drömt om
nånting sånt här. Jag har ägt en
krog i Rom och en i Spanien men
svensk kvalitet med kontinental
atmosfär det var drömmen.

Klemens och Christer är på väg in i matsalen.

(FORTSATT)

KLEMENS
(stressad och beklagande.
Liten nedåtgående tert)
Åh-åh!

Han har fått öga på direktör Bo Norell som verkar äldre än han är (49 år) på grund av sin gammaldags kostym.

KLEMENS (fortsatt)
Stans rikaste och kinkigaste direktör. Vi var faktiskt klasskamrater. Sitt ner. Jag är strax tillbaka.

I det samma dyker Judith Jernfelt upp. Hon är i sällskap med Bo Norell. Christer följer med Klemens.

CHRISTER
Jag kanske kan få återgälda Judiths gästfrihet inatt? Får jag bjuda på ett par drinkar före middan?

JUDITH
(snabbt)
Jatack! Dry Sack on the rocks för mig.

Hon låter sig föras till Christers bord i matsalen. Bo är inte glad men följer med.

BO
(till Klemens)
Det vanliga!

Klemens försvinner ut i köket.

CHRISTER
Hur är det med säkerheten på den kemiska fabriken nu för tiden?

BO
(vasst)
Du vill veta om en typ som Matti Sandor kan sno vårt cyankalium igen?

JUDITH
Bosse!

CHRISTER
Ja eller någon annan.

(FORTSATT)

BO

Det kan de glömma. Vi förvarar vårt
cyankalium bakom flera effektiva
lås numera.

CHRISTER

Och hur skulle du vilja beskriva
Mattis typ?

BO

En lösdrivare. Obskyr. Opålitlig
och ohederlig.

KLEMENS (O.S.)

Snacka inte smörja! Matti var
dödsärlig.

Klemens serverar Bos drink, en martini.

BO

(surt)

Ändå knyckte han giftflaskan!

Det blir tyst vid bordet. Bo känner sig trängd.

BO (fortsatt)

(till Judith)

Du såg det själv!

Det blir åter tyst vid bordet.

JUDITH

Nej. Du påstod att du hade sett
det.

Bo dunkar sin knutna näve i bordet så drinkarna skvätter.

BO

(ryter)

Helvete!

KAJSA (O.S.)

(rejält berusad)

Helvete själv din pajas! Och varför
sitter kandidat Bosse-Nosse där och
gapar?

Klemens ser sig bekymrad om i restaurangen på grund av Kajsas
störande beteende.

(FORTSATT)

CHRISTER
 (långsamt och tydligt)
 Kanske för att vi snackar om en
 stulen giftflaska. Och tre
 körsbärspraliner. Och skulle jag
 tro en injektionsspruta. Inte sant?
 Det måste ha funnits en spruta?

KAJSA
 En ... spruta!
 (hon skrattar högljutt)
 Det är komiskt! Det är ta mig fan
 roligt. En spruta!

Kajsa svajar betänkligt och Klemens fattar henne stödande om
 armbågen.

KLEMENS
 Du Kajsa? Jag har lite gott rödvin
 inne i privaten.

Han leder den vacklande Kajsa in i sin privata lägenhet.

BO
 Det går säkert lika bra med
 träsprit.

CHRISTER
 Är hon alltid sån?

JUDITH
 När maken levde var hon oerhört
 skötsam. Men dödsfallen i familjen
 och kanske också att du har börjat
 rota i det förflutna. Hon orkar nog
 inte med.

CHRISTER
 Nej det är sällan angenämt.

JUDITH
 Vem som helst av oss kan vara
 Mattis mördare.

BO
 (idet han vinkar
 servitrisen till sig)
 Nonsens! Han gjorde det själv! Bara
 för att få uppmärksamhet. Vilken
 idiot!

Servitrisen kommer med matsedeln.

(FORTSATT)

BO (fortsatt)
(surt och domderande)
Jag vill inte ha nånting från
matsedeln! Jag vill resonera med
Klemensson själv.

SERVITRISEN
Källarmästaren är tyvärr inte inne
för ögonblicket.

BO
Inte *inne*? Har man hört på fan.

SERVITRISEN
Ska jag kanske be köksmästarn komma
in?

BO
Nej.
(han reser på sig)
Jag kommer ut i köket. Här är det
ändå ingen som saknar mig.

Bo försvinner ut i köket.

JUDITH
Han kan vara riktigt underhållande
faktiskt.

CHRISTER
Hm. Matti hade dåligt om pengar
eller hur?

JUDITH
Jo det var inte mycket lyx han
kunde unna sig. Men bensin till
bågen ville han ha.

CHRISTER
Och en teaterbiljett.

JUDITH
Hur menar du?

CHRISTER
Ni skulle se Riksteaterns operett
tillsammans?

JUDITH
Jo men jag fick överta de två
platser som pappa hade beställt.

CHRISTER
Tycker du också om körsbärskonfekt?

(FORTSATT)

JUDITH

Vidrigt! Men det var så skojigt att titta på när Matti åt dom. Han njöt som jag inte har sett nån annan njuta och det började redan när han skulle veckla av stanniolpapp ...

Hon avbryts av servitrisen som kommer med två enorma tallrikar i olivgrön keramik som är fyllda till randen med läckerier. Hon sätter en tallrik framför Judith.

SERVITRISEN

Direktör Norell har själv komponerat förrätten.

JUDITH

(tittar förtvivlad på sin överväldigande tallrik)
Förrätt?

Bo Norell kommer fram till bordet.

SERVITRISEN

(till Bo)
Det har väl blivit ett misstag? Det ska väl vara tre kurvert?

BO

Det är bordet som är ett misstag.
Mitt bord står reserverad inne i klubben!

Bo går utan att hälsa på Christer.

SERVITRISEN

Förlåt!

Judith reser beklagande på sig och följer efter Bo och servitrisen tar hennes tallrik och följer efter.

43 INT. - RESTAURANG "TRE GUMMOR" (MATSALEN) - KVÄLL

43

Klemens återvänder till Christers bord och sätter sig.

KLEMENS

Jag lotsade henne hem. För gammal vänskaps skull.

CHRISTER

Och för krogens.

Klemens nickar. Servitrisen serverar två viltfärspastejer.

(FORTSATT)

KLEMENS

Men nu ger jag fan i griniga
industripampar och onyktra
fruntimmer.

CHRISTER

Ja hon är väldigt förändrad. Hon
har haft det besvärligt?

KLEMENS

Inte mer än andra. Alla de mina är
döda. Och Matti hade inga
släktingar överhuvudtaget i livet
hösten han dog.

Servitrisen rusar fram till Klemens bord.

SERVITRISEN

(viskande, tårögd av
ilska)

Det är fel på allting. Precis
allting! Jag går inte in dit igen
och blir förolämpad av direktör
Norell. Jag säger upp mig!

KLEMENS

Bry dig inte om honom. Ta dig en
paus och en kopp kaffe. Han får
sitta ett tag och svalna.

Servitrisen försvinner tröstad ut i köket.

KLEMENS (fortsatt)

Han har inte ändrat sig ett barr
sen vi slogs på skolgården. Det är
märkligt att en sån självgod buffel
lyckas driva ett företag så
framgångsrikt. Mycket märkligt!

CHRISTER

Judith står ut med honom.

Både Christer och Klemens reser sig plötsligt artigt. Judith
kommer nämligen ut från klubb-avdelningen oberörd av
uppståndelsen och utan brådska.

JUDITH

Tack för i kväll Klemens. Du kan ju
titta in igen om du har lust
Christer.

Christer ler. Judith lämnar restaurangen.

CHRISTER

Hur var det med Judith och Matti?

KLEMENS

Hon vart blytkär.

CHRISTER

Matti då?

KLEMENS

Svårt att säga. Tjejerna tände på honom. Men han snackade aldrig om sånt. Men nått slags förhållande hade de.

CHRISTER

Ni ville sticka till sjöss båda två?

Klemens nickar.

KLEMENS

Jag fick plötsligt ett vykort från Casablanca! Det var mot slutet av kriget. Jag låg inkallad och efteråt började jag jobba här hemma på gamla restaurang 47:an igen. Men så kom alltså vykortet.

Det hörs några störande ljud inne från Bo Norells bord och servitrisen kommer snabbt med sammanbitna läppar och försvinner ut i köket. Man hör hur hon skäller och sen gråter.

CHRISTER

Åjdå!

Klemens skakar beklagande på huvudet.

KLEMENS

Jag skrev till honom via Svenska Lloyd och inviterade honom hit.

CHRISTER

Men han ville inte slå sig ner på landbacken?

Klemens skakar på huvudet.

KLEMENS

Han försökte övertala mig att följa med nästa båt. Han lyckades nästan.

(FORTSATT)

Ut ur köket kommer servitrisen farande med ytterkläderna på. Hon är rasande och snyftar. Hon lämnar restaurangen demonstrativt. Christer och Klemens tittar efter henne. Klemens ser uppgiven ut.

CHRISTER

Han ville fortsätta med sjömanslivet?

KLEMENS

(uppgiven)

Uj ja. Det ville han. Det var bara en semester.

CHRISTER

Han hade inga planer på att förlova sig med Judith och stanna i land?

KLEMENS

(fortfarande uppgiven)

Absolut inte. Han ville vara fri. Det var viktigare för honom än att tjäna stora pengar.

Det hörs åter störande ljud från Bo Norells bord inne i klubben.

CHRISTER

En sällsynt människa. Inga laster.

KLEMENS

Bara körsbärslikör.

En annan och mer robust servitris kommer från klubben på väg mot köket med Judiths helfyllda tallrikar. När hon passerar Klemens himlar hon humoristiskt med ögonen. Klemens ler tillbaka.

CHRISTER

Jag ska inte uppehålla dig längre.
Jag ska ta mig en titt på vår koleriske vän inne i det lilla rummet.

Christer reser sig.

KLEMENS

Gör det. Ibland längtar jag uppriktigt efter motbokstiden.

Christer går mot klubben. Klemens följer lite försenat efter Christer men ger upp på halva vägen och går istället ut i köket. Den robusta servitrisen kommer farande från köket med en jättelik gingrogg.

Bo Norell sitter ensam i ett bås. Han har tagit av sig glasögonen. Han har knuffat sina orörda tallrikar åt sidan och koncentrerar sig på att tömma en stor gingrogg. Han är onykter. Christer sätter sig hos Bo.

Den robusta servitricen serverar samtidigt en ny gingrogg till Bo som tar den ur händerna på henne och knuffar den andra - nu tomma - gingroggen över till de orörda tallrikarna och viftar bort det hela med attityden att det inte var gott.

BO
Det var inte gott!

Servitrisen ler som en dagisfröken, plockar lugnt ihop och bär ut.

BO (fortsatt)
(aggressivt till Christer)
Jamen fråga då!

CHRISTER
Var du förlovad med Judith 1950?

BO
Yes! Sedan hon var 16 var hon min.

CHRISTER
Du ansåg henne helt enkelt som din egendom?

BO
Ja, just det. Det var bra sagt. *Min egendom.*

CHRISTER
Men sen fick du en rival?

BO
Äsch!

CHRISTER
Ändå hotade du med att mörda både honom och Judith?

BO
Jag var aldrig orolig. Aldrig. Och vet du varför?

CHRISTER
Nej?

(FORTSATT)

BO

Han hade ingenting! Inga pengar,
ingen utbildning, ingen framtid.
Judith sumpar inte sina chanser.
Hon är en tvättäkta krämardotter.
(han dricker)
Bara en jävla lantis. Det var vad
han var.

CHRISTER

Ändå skildes ni åt?

BO

Det var polisens fel! Misstankar
och anklagelser och skit. *Det*
skilde oss åt.

CHRISTER

Och sen gifte du dig med en annan
så småningom.

BO

Inte mycke. Fröken, *fröken!* En
till! Ja en likadan. Stå inte där
och glo. Rör på påkarna!

Christer lämnar Bo i fred med sina groggar.

Söndag den 2:a november. Christer sitter ensam i morgonrock
och dricker kaffe och röker pipa. Telefonen ringer. Christers
blick faller på bröllopsfotot av honom och Camilla. Han låter
telefonen ringa ut.

Det hörs att någon kommer in från gatan nere i entréhallen.
Christer tar telefonkatalogen, letar upp ett nummer, lägger
bort katalogen och slår ett nummer.

Helena Wijk kommer upp för trappan.

HELENA (O.S.)

(talar högt)

Åh pipa doftar så gott! Som när
pappa levde. Men jag har aldrig
begripit mig på cigaretter. De
luktar jag vet inte vad och ...

Helena kommer in i vardagsrummet och ser att Christer
telefonerar. Hon tvärtystnar. Hon tror han ringer till
Camilla.

(FORTSATT)

HELENA (fortsatt)
(viskar)
Åh förlåt!

Hon trippar fort ur rummet. Då Christer inte får svar lägger han på luren. Han vet att Helena har missförstått situationen och är nöjd.

47 EXT. - UTAN FÖR WIJKSKA HUSET - FÖRMIDDAG 47

Christer är på väg in efter en promenad. Genom fönstren ser han Judith i hennes lägenhet i en senapsgul hemmarock av sammet. Han tecknar åt henne att släppa in honom.

48 INT. - JUDITHS LÄGENHET (HALLEN) - FÖRMIDDAG 48

CHRISTER
Jag ringde dig i morse.

Judith plockar fram telefonsladden och visar att kontakten inte är i. Hon ler.

CHRISTER (fortsatt)
(ler)
Ja då är det svårt.

JUDITH
Jag orkar inte med scener och
ursäkter per telefon om mornarna.
Kom in!

Judith går före in i det vackra vardagsrummet. Christer följer efter.

CHRISTER
Bosse ber väl aldrig om ursäkt?

JUDITH
Åjo det har förekommit.

CHRISTER
Han kanske väntar tills värsta
baksmällan har släppt.

JUDITH
(hårdhjärtat)
Ajaj. Utvecklade kvällen sig åt det
hållet?
(vänligt)
Sitt ner! Kommer du nånstans i dina
efterforskningar?

(FORTSATT)

CHRISTER

Bosse berättade att du var förlovad med honom.

JUDITH

(skrattar)

Nej det kan jag försäkra dig att jag inte var. Varken hemligt eller officiellt.

CHRISTER

Bosse hade tydlingen fått för sig det.

JUDITH

Det är typiskt han.

CHRISTER

Men Matti då?

JUDITH

Nej tyvärr. Honom var jag verkligen kär i. Så kär blir jag aldrig igen. Jag klängde på honom överallt. Satt till och med på bönpallen i snöglapp och ösregn bara för att vara tillsammans med honom.

CHRISTER

Men förlovning talade han aldrig om?

Judith skakar på huvudet.

JUDITH

Jag var till och med svartsjuk när han och Klemens åkte ut i skogen på söndagarna. Matti kunde inte förstå sig. Han ville segla som förstekock på Sydamerika.

CHRISTER

Och du fann dig i det?

JUDITH

(nickar)

Med Johnson-linjen. Jag älskade honom så häftigt. Jag glömmer honom aldrig.

HELENA (O.S.)

Ja det hör väl till ovanligheterna att man glömmer sina mordoffer.

49 INT. - HELENA WIJKS HUS (KÖKET) - FÖRMIDDAG

49

Helena och Christer äter lunch.

CHRISTER
Jamen snälla mamma! Varför tror du
det är hon?

HELENA
Varför inte?

CHRISTER
Det finns ingenting som klart och
tydligt pekar på henne.

HELENA
Det beror väl på om man ser klart
och tydligt.

Christer tittar oförstående på sin mamma.

HELENA (fortsatt)
(illusionsfritt)
Hon är vacker.

Christer blir arg men sväljer ilskan. De äter en stund i
spänd tystnad.

CHRISTER
Var bor Kajsa Ivarsen nu?

50 EXT. - KAJSAS NYA LÄGENHET - MIDDAG

50

Christer är på väg in i det snygga nybyggda bostadshuset där
Kajsas bor.

HELENA (O.S.)
I de moderna husen i kvarteret
Korpen. Snickaregatan.

Christer ringer på hos Kajsa. Det händer ingenting. Han
ringer intensivt igen. Men då det inte händer någonting
börjar han gå ner för trappan. Hela trapphuset är fint och
nytt. Då öppnas dörren och en härjad Kajsa tittar ut.
Christer stannar och tittar upp på henne. Det är uppenbart
att hon är naken bakom dörren.

KAJSA
(försöker vara pigg)
Polisbesök? Så här mitt på blanka
söndan! Vänta lite.

(FORTSATT)

Kajsa stänger dörren. Christer stannar kvar nere i trappan. Kajsa öppnar dörren på glänt igen och tittar ut. Det är tydligt att hon baxar på sig en morgonrock bakom dörren. Sen öppnar hon dörren helt.

KAJSA (fortsatt)
Kom-in, kom-in!

Christer kliver in i en stökig hall. Värre blir det i vardagsrummet. Kajsa drar upp rullgardinen. Rummet liknar ett möbellager. Det finns på tok för många möbler i rummet.

KAJSA (fortsatt)
Sitt ner! Jag ska bara fixa kaffe.

Kajsa försvinner ut i köket där diskbänken svämmar över av glas och tömda buteljer. Christer sätter sig. Det är väldigt tydligt att Kajsa är naken under morgonrocken.

KAJSA (fortsatt)
Är du också kaffesugen?

Man ser hur Kajsa brygger snabbkaffe med varmt vatten från kranen i ett odiskat vinglas. Det är uppenbart att hon är svårt bakfull.

CHRISTER
Tack det är bra. Jag har just ätit lunch med mamma.

Christers blick glider in genom sovrumsdörren. Sovrummet är kaotiskt. Kajsa kommer in med kaffet i vinglasen och sätter sig. Överdelen av morgonrocken glider upp utan att Kajsa upptäcker det. Hon har fortfarande vackra bröst.

KAJSA
Hur mår din mamma?
(plötsligt nervös)
Va vill du?

CHRISTER
(lugnt)
Tala med dig om Matti och Judith och Bosse Norell. Men om det passar bättre senare så ...

KAJSA
(lättnad över att det inte gäller henne själv)
Nej för fan. Dom! Va vill du veta?

CHRISTER
Bosse och Judith grälade?

(FORTSATT)

KAJSA

Ja.

CHRISTER

Men Matti deltog inte?

KAJSA

Jodå! Det var ju han som startade
det hela.

Man ser på Christer att han tycker att Kajsas trovärdighet är
låg.

CHRISTER

Hur pass bra kände du Matti?

KAJSA

Ganska bra. Vi gick ut och in hos
varandra. Jag bjöd på nybakade
bullar. Han träffade till och med
Zacharias.

CHRISTER

Din mans farbror?

KAJSA

Ja han från Mobacken. Han som dog.
Han dog faktiskt dagen efter.
Söndag. Han var så mallig över alla
sina pengar men Matti var jätte
bussig och lyssnade jättesnällt på
honom och allt hans skryt. Han var
sån, Matti. Doktor Severin sa att
det var kungen som hade haft ihjäl
honom.

Man hör svagt att ytterdörren öppnas och att någon kommer in.

CHRISTER

(vantro)

Sa Daniel Severin att det var
kungen ...?

KAJSA

Han skojade ju fattar du väl?

Plötsligt stiger en synligt berusad sliten alkoholist på
gränsen till uteliggare in i vardagsrummet.

KAJSA (fortsatt)

(ryter)

Ut!

Gubben tittar förvirrad på Kajsa och Christer och lyfter
gästfritt på den Explorer-flaska han har i handen.

(FORTSATT)

KAJSA (fortsatt)
 (ryter igen)
 Ut sa jag!

CHRISTER
 (reser på sig)
 Jag stör visst.

Kajsa far upp och tar tag i gubben som inte gör motstånd och kör ut honom våldsamt och stänger ytterdörren och låser den. Man hör under det följande svagt hur alkoholisten ramlar ner för trappan.

KAJSA (O.S.)
 (talar högt och helt
 oberörd av händelsen)
 Gubben for ju ut på gårdsplanen i
 blåst och regn för att hissa
 flaggan på halv när ...

Kajsa kommer in i vardagsrummet igen. Hon ordnar sin morgonrock så hon blir mer anständig. Utan avbrott i talströmmen sätter hon sig och sen sätter Christer sig också.

KAJSA (fortsatt)
 ... Ekot berättade att kungen hade
 dött. Men det tålde hans skruttiga
 hjärta självklart inte och han
 kolade på sängen innan han hann ta
 sin jävla digitalis. Bom!

Kajsa kastar sig "död" baklänges. Hon tycker det är roligt.

CHRISTER
 Din man var bortrest då?

KAJSA
 Jajamen även då. Jag fick ordna
 allting själv och allt var
 naturligtvis fel. Och arvet räckte
 inte till att bekosta begravningen.

CHRISTER
 Jaså?
 (tänksam)
 Du var inte med den kvällen hos Bo
 Norell när giftet stals från labbet
 eller hur?

KAJSA
 Nej, vi repeterade i kyrkokören.

BO (fortsatt)

Det är bara skalet kvar. Vi har satsat mycket på säkerheten.

CHRISTER

Och flaskan med kaliumcyanid var stod den?

BO

På en hylla bland andra burkar och flaskor.

CHRISTER

Inte i giftskåp?

BO

Nej. Men det gör den idag kan jag försäkra.

CHRISTER

(överraskat)

Ni använder fortfarande cyanid?

BO

Uj ja. Det är ett viktigt reaktionsmedel.

CHRISTER

Varför visade du flaskan för de andra?

BO

Jag var en idiot. Skryt. Imponera på Judith. Men plötsligt stod han där med flaskan i handen och jag röt åt honom att ställa den tillbaka på hyllan.

CHRISTER

Gjorde han det?

BO

Jag såg faktiskt inte det.

CHRISTER

När upptäckte ni att giftet var borta?

BO

Klockan 5 på morgonen efter att de hittade honom död. Tisdag morgon var det.

CHRISTER

Var du på teatern på måndagskvällen?

(FORTSATT)

BO
Nej, de skulle ju dit tillsammans
Judith och han. Jag har svårt för
att kontrollera min ilska.

CHRISTER
Jag har märkt det.

BO
(lite generad)
Det har faktiskt blivit bättre. Jag
har börjat meditera.

54 INT. - DOKTOR SEVERINS MOTTAGNING - SEN EFTERMIDDAG

54

Christer kommer in i doktor Severins väntrum kort före
stängningsdags. Dörren till konsultationsrummet öppnas och en
patient - en gammal tant - kommer ut. Sen kommer doktor
Severin ut och håller på att ta av sig sin vita läkarrock.
Han får syn på Christer och kränger omedvetet rocken på igen.

DOKTOR SEVERIN
Hej Christer!

CHRISTER
Hej Daniel. Kan jag få tala med
dig?

DOKTOR SEVERIN
Javisst. Kliv på. Du är kvar i
stan?

Doktor Severin stänger dörren.

CHRISTER
Jag stannar ett par dygn till.

DOKTOR SEVERIN
Det är ju trevligt för din mor men
vad säger Camilla?

CHRISTER
Jag hinner hem i lagom tid för att
vinka av henne på Arlanda när hon
flyger till Moskva. Det ... räcker
nog.

Kort tystnad. Doktor Severin tänder sin pipa.

DOKTOR SEVERIN
Vad kan jag göra för dig?

CHRISTER
Ja jag är inte sjuk.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN
(humoristisk)
Säg inte det! Vi kan väl lika gärna
kolla hälsan nu du är här.

Doktor Severin tar fram blodtrycksmätaren. Christer tar av skjortan.

CHRISTER
Syster Judith jobbar åt dig nu. Är
inte hennes karriär en aning
egendomlig?

DOKTOR SEVERIN
(undrande)
Hon har utmärkta meriter. Innan hon
kom till mig var hon
avdelningsförestånderska på
lasarettet i Lönnstad.

CHRISTER
Just det. En privatpraktiserande
landsortsdoktor har väl inte råd
att betala samma lön?

DOKTOR SEVERIN
Naturligtvis inte. Och här har hon
dessutom bara halv tid.

CHRISTER
Varför tar hon ett sånt stort kliv
bakåt i sin yrkeskarriär? Hon är ju
bara 43.

DOKTOR SEVERIN
(bromsar Christer)
Det är väl *hennes* ensak.

Kort tystnad medan doktor Severin tar bort blodtrycksmätaren.
Under det följande genomför doktor Severin andra
hälsokontroller (vikt osv.).

CHRISTER
Du gjorde likbesiktningen av Matti
Sandor 1950?

DOKTOR SEVERIN
Ja. Det var mord. Polisen klantade
sig erbarmligt.

CHRISTER
Hurså?

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN

Det fanns ingenting som tydde på självmord. Och den tekniska bevisningen var så bedrövlig att det inte gick att binda någon till brottet. Giftflaskan från Kemiska fabriken hittade man aldrig.

CHRISTER

Fanns det en injektionsspruta med i bilden?

DOKTOR SEVERIN

(jäktad)

Det måste det rimligen ha gjort men ...

CHRISTER

Men?

DOKTOR SEVERIN

Polisen gjorde inget för att hitta den. Eller giftet. De hade bestämt sig för självmord från början.

CHRISTER

Obduktionen då?

DOKTOR SEVERIN

Ja dom kom bara fram till att det var cyanidförgiftning men det var tydligt redan vid besiktningen. Cyanotisk ansiktsfärg, lukten av bittermandel från munnen.

CHRISTER

Varför är du så säker på att det var mord?

DOKTOR SEVERIN

Min erfarenhet. Hela bilden är fel. Det är inte normalt att ta livet av sig på det sättet. Om man nu kan tala om normalt i det sambandet vill säga. Men det kan man faktiskt.

Christer är ett frågetecken.

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)

De flesta självmord begås i förtvivlan. Depression. Patienten ser ingen annan utväg än döden.

(MER)

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)
 Det finns inga friska personer som
 gör döden till en lek och låter
 slumpen avgöra. Det är bara störda
 personer som gör så.

Doktor Severin villar bort sig i sin egen vardag.

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)
 Om vi fick en medicin som kunde
 häva depressionstillståndet skulle
 vi kunna rädda många unga liv.

CHRISTER
 Ett slags "lyckopiller"?

DOKTOR SEVERIN
 Ja. Det kanske kommer en gång i
 framtiden. Får hoppas det.

Liten tankepaus.

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)
 Kaliumcyanid är ett vidrigt gift.
 Förut fanns det lite överallt.
 Jag hade faktiskt själv en flaska
 på 50-talet.

CHRISTER
 Här?

DOKTOR SEVERIN
 Ja. För att bestämma blodprocent
 med. Nu har jag en modernare
 variant.

Doktor Severin plockar fram en liten hermetiskt slutet
 flaska. På etiketten står det: "20 ml konc. Hb-reagens" och
 det finns en gul dödskaletikett.

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)
 Cyanmethemoglobinreagens. Men det
 är bestämt inte heller att leka
 med.

Dörren öppnas plötsligt effektivt av syster Judith som har en
 del papper i handen. Hon hajar till när hon för sent
 upptäcker Christer i kalsonger och strumpor i
 konsultationsrummet.

JUDITH
 Åh förlåt! Jag trodde sista
 patienten hade gått. Är det bra med
 dig Christer?

(FORTSATT)

CHRISTER

Jotack.

JUDITH

(snabbt, vill inte störa)

De här ska bara skrivas under
Daniel.

Judith lägger recept och remisser framför doktor Severin. Han ställer den lilla flaskan på skrivbordet. Judith är snabbt på väg ut igen.

JUDITH (fortsatt)

Förlåt!

Hon stänger dörren. Det är en kort tystnad i rummet.

56 INT. - DOKTOR SEVERINS MOTTAGNING - SEN EFTERMIDDAG

56

Christer tar kläderna på igen.

DOKTOR SEVERIN

Obduktionsresultatet var förövrigt
egendomligt på en punkt kommer jag
ihåg.

CHRISTER

Ja?

DOKTOR SEVERIN

Det fanns inget gift i körsbären i
mag-tarmsystemet. Bara i chokladen.

CHRISTER

Vad tyder det på?

DOKTOR SEVERIN

Ingen aning.

CHRISTER

När dog han?

DOKTOR SEVERIN

Kring kl. 20. Jag kom dit kort före
midnatt. Efter en
teaterföreställning. "Glada Änkan"
tror jag. Det var Klemens
Klemensson som ringde.

CHRISTER

Då så. Nu ska jag inte ta mer av
din tid.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN

Ingen fara! Ditt blodtryck är lite högt. Har du en stressad period?

Christer nickar mot den lilla giftflaskan.

CHRISTER

Det är en modern flaska.

DOKTOR SEVERIN

Jo men de gamla med slipad glaspropp var det inget fel på. De var absolut täta också.

CHRISTER

Men ändå inget som man fraktade i fickan från Kemiska fabriken in till stan?

DOKTOR SEVERIN

Nej där skulle jag nog sätta gränsen. Nån sorts väska vore mer lämpligt.

CHRISTER

En handväska?
(vantro)
En kvinnas handväska?

Doktor Severin ser plötsligt generad ut.

CHRISTER (fortsatt)

Du tror alltså egentligen att det var hon?

Christer nickar mot dörren. Doktor Severin blir än mer generad.

CHRISTER (fortsatt)

Och injektionssprutan tog hon här i din mottagning? Ja det är en olustig tanke.

Christer följer med Judith hem från jobbet. Hon låser dörren till mottagningen. De går mot wijkska huset i tystnad.

JUDITH

Du har gissat det eller hur?

CHRISTER

Jo det har jag nog.

(FORTSATT)

JUDITH

Jag har ju haft betänketid.

CHRISTER

Mmm.

JUDITH

(ler)
27 år.

Gemensam tystnad.

CHRISTER

Hurdå 27 år?

JUDITH

Sedan jag var ihop med Bosse första gången.

CHRISTER

(döljar sin förvirring)
Ja?

JUDITH

Vi ska förlova oss i kväll.

CHRISTER

Jag antar du vet vad du ger dig in på. Eller lycka till menar jag. Grattis!

JUDITH

(torrt)
Tack, jag vet vad jag gör.

CHRISTER

Och jobbet hos Severin var ett steg på vägen? Ska du sluta där nu?

JUDITH

Nej, det passar mig att jobba halvtid.

CHRISTER

Som förmögen direktörsfru behöver du inte jobba alls.

JUDITH

Säg det till din egen Camilla, du.

Christer suckar.

58 INT. - HELENA WIJKS HUS (VARDAGSRUMMET) - MORGON

58

Tisdag morgon. Christer sitter i morgonrock och dricker kaffe och läser Skoga-Posten. Även Helena bär morgonrock.

HELENA

Camilla har ringt två aftnar i rad nu Christer.

CHRISTER

(läser)

Ja vi går om varandra.

HELENA

Hon reser till Moskva på fredag.

CHRISTER

(läser)

Ja just det...

HELENA

Vad ska jag säga till henne om hon ringer igen ikväll?

CHRISTER

(läser)

Norell och Judith Jernfelt är förlovade. Nu är det officiellt!

Han viker tidningen och visar Helena förlovningsannonsen.

CHRISTER (fortsatt)

Hon flyttar snart. Då slipper du oroa dig över att ha en mörderska i huset.

(tänker)

Det är nått konstigt. Det går inte ihop.

HELENA

Förlåt?

CHRISTER

Det var inget. Det var bara en tanke.

Christer rusar upp och iväg för att klä på sig.

59 INT. - HELENA WIJKS HUS (ENTRÉHALLEN) - SEN MORGON

59

Christer, nu fullt påklädd, ringer otåligt på hos Judith Jernfelt. Flera gånger. Hon är inte hemma.

(FORTSATT)

59 FORTSATT:

59

Han tar sin trench och far ut ur huset. Det hörs att telefonen ringer på övervåningen.

60 EXT. - BO NORELLS VILLA - TIDIG FÖRMIDDAG

60

Christer parkerar sin svarta Mercedes framför trappan till Bo Norells stora rosafärgade stenvilla som ligger vid sjön. Han bromsar lite hårt. Bredvid Bos knallröda Mercedes 450 SL står en enklare japansk bil. Det är Judiths. En man jobbar fortfarande i trädgården/parken med att kratta löv.

Bo öppnar ytterdörren.

BO
(jovialiskt)
Välkommen!

CHRISTER
(bister)
Jatack.

Judith kommer också ut på trappan. Hon ser inte glad ut.

CHRISTER (fortsatt)
Och grattis får jag väl säga.

BO
(fortfarande jovialiskt)
Tackar-tackar. Kom-in, kom-in.

Christer stövlar in.

CHRISTER
Ni ljög båda två för polisen när ni berättade att Matti tog giftflaskan.

JUDITH
Jag ljög. Bosse såg det.

Tystnad.

BO
Nej, det gjorde jag faktiskt inte.

JUDITH
Åh gud i himlen? Jag orkar inte längre ... Du har ju sagt du såg det.

BO
(allvarlig)
Ja.

(FORTSATT)

CHRISTER

Matti bodde tvärs över gatan.

JUDITH

Ja?

CHRISTER

Han avled vid åttatiden på
måndagskvällen den sjätte november.
Hur dags gick du hemifrån?

JUDITH

Tjugu i åtta. Jag hade
teaterbiljetterna. Vi skulle
träffas på teatern.

CHRISTER

Men du hann med en liten
avstickare, inte sant? Du kom till
teatern sent – och du kom dit utan
följeslagare.

JUDITH

Vad menar du?

CHRISTER

Du hade gott om tid att fresta
Matti med hans sista godsak i
livet.

BO

Nu får du väl ändå ge dig! Vad i
helvete skulle hon ha haft för
orsak att mörda honom? Hon ratade
ju mig för honom. Vi grälade om
det. Det finns det vittnen på.

CHRISTER

Ja och vad hände sen?

BO

Jag drog. Annars hade jag haft
ihjäl killen.

CHRISTER

Och vad tror du hände sen? Vad tror
du hände när hon blev ensam med
Matti Sandor?

JUDITH

(förtvivlad)

Nej ... Var tyst.

(FORTSATT)

CHRISTER

Tänk om grälet fortsatte? Tänk om han nu ratade henne? Han ville inte förlova sig. Hon hade satsat på fel häst. Han ville fortsätta sjömanslivet. Hon ville hellre se honom död än att han seglade ifrån henne.

JUDITH

Det är inte sant.

CHRISTER

Jo det är det. Och du förstod det Bo. Därför hittade du på historien om att du hade sett Matti sno giftet. Självmord voila! För att täcka för Judith. Eller hur?

Bo ser skamsen ut. Judith tittar förundrat på Bo och förstår att han hela tiden har misstänkt henne. Judith tar på sina ytterkläder.

JUDITH

Ni är makalösa. Jag kör in till jobbet.

Bo och Christer ser på varandra. Christer tänder sin pipa.

Christer Wijk sitter ensam och tankfull och röker pipa vid ett bord i restaurangen. Han dricker kaffe och äter en bit kaka. Discjockeyn passerar genom bilden åt ett håll och senare åt andra hållet utan att Christer är uppmärksam på det. Man hör att discjockeyn går fram till Christers bord.

DISCJOCKEYN (O.S.)

Har du sett Klemens?

CHRISTER

(tankspridd)

Klemens ... Näh.

DISCJOCKEYN

Han är borta. Du är polis va?

CHRISTER

(ointresserad)

Är det nått på tok?

DISCJOCKEYN

Det sitter en full tant nere i diskoteket.

(FORTSATT)

Christer tittar av yrkesvana på sin armbandsklocka. Klockan är 15.

CHRISTER
Nu? Jaha du.

DISCJOCKEYN
Jag får inte ut henne.

CHRISTER
Det är nog en sak för vanliga polisen. Är hon hotfull?

DISCJOCKEYN
(skrattar)
Fru Ivarsen? Hon är bara jobbig och störande.

CHRISTER
(piggnar plötsligt till)
Kajsa Ivarsen?

Discjockeyn nickar. Christer får plötsligt bråttom. Han reser på sig.

CHRISTER (fortsatt)
Du? Ta dig en fika så länge. Jag ska se till att hon kommer bort.

Christer styr snabbt mot diskoteket. Diskjockeyn är lite förvånad över Christers plötsliga handlingskraft och energi men är nöjd.

Christer Wijk kommer in i ett nästan mörklagt diskotek. Borta vid discjockeyns arbetsbås finns lite ljus men det syns inte till någon person i lokalen. Man hör ventilationsanläggningens surrande. Det är kyligt i lokalen. Man hör Kajsa Ivarsen muttra för sig själv. Christer går efter ljudet.

När han kommer närmare ser han Kajsa i en askblå ulster. Hon har ylleluvan på.

CHRISTER
Hej! Får jag?

Kajsa rycker häftigt till när hon upptäcker Christer och vippar omkull plastmuggen med Estremadura rödvin.

(FORTSATT)

KAJSA
(mycket rädd)
Vart tog pojken vägen? Spanar du på mig?

CHRISTER
Borde jag det?

KAJSA
Vad vill du nu?

CHRISTER
Judith Jernfelt har förlovat sig.

KAJSA
(snäsigt)
Och får pengar som skit. Men hon kan inte ta dem med sig i graven.

CHRISTER
Det är sant.

KAJSA
Ingen kan!

CHRISTER
Så är det.

KAJSA
Du skulle ha sett farbror Zacharias plånbok dagen innan han dog.

CHRISTER
Ja?

KAJSA
Den var *späckad!*

CHRISTER
Det var den?

KAJSA
Det kan du ge dig på! Matti såg den också! Jodå! Och allt det min mamma sparat ihop ... Det fick hon inte heller med sig i graven. Hon föll bara i koma i en ambulans som åkte vilse i skogen.

CHRISTER
Du har berättat det.

KAJSA
Har jag?

(FORTSATT)

CHRISTER

Diabetes?

KAJSA

Ja.

CHRISTER

Och du var van att ge henne insulin?

KAJSA

O ja, det lärde jag mig innan jag vart konfirmerad.

CHRISTER

Du hade såklart en injektionsspruta här i Skoga till när hon kom på besök?

KAJSA

Jajamen!
(blir plötsligt rädd)
Nej!

CHRISTER

Jo! Och dörrarna till lägenheten var nästan aldrig låsta.

Kajsa tar blixtsnabbt vinflaskan och halsar i sig allt och börjar skratta högt.

Klemens kommer nu springende in från kökstrappan. Efter följer discjockeyn diskret.

KLEMENS

Har hon blivit totalt galen?

DISCJOCKEYN

(lågt)
Inte galen. Hon är full ju.

CHRISTER

Hon måste iväg till en läkare.

KLEMENS

Vi tar henne till doktor Severin.

Han tar ett hårdhänt grepp i henne. Smärtan gör att skrattet dämpas något. Han för henne mot trappan.

Klemens och Kajsa kommer snabbt in från gatan i väntrummet i doktor Severing mottagning. Kajsa är högljudd.

(FORTSATT)

Christer Wijk kommer efter. I väntrummet sitter Bo Norell. Klemens befriar snabbt och rutinerad Kajsa från ulstern och ylleluvan och ger dem till Christer som hänger upp dem. Doktor Severin kommer ut från behandlingsrummet. Klemens leder - utan att fråga - Kajsa förbi Severin och in i behandlingsrummet.

DOKTOR SEVERIN

Jahapp. Nu igen. Så har hon varit sedan du kom till stan.

CHRISTER

(bister, till Bo Norell)
Vad gör du här? Har du också fått dåliga nerver?

BO

(ilsken)
Nej jag har syfilis. Va tror du?

Doktor Severin går in i behandlingsrummet och Judith kommer ut från sköterskerummet.

JUDITH

(till Christer och Bo)
Tack! Nu räcker det! Åk du bara hem Bosse, så kommer jag efter i min egen kärra.

BO

(snällt)
Jag har inte bråttom.

Judith försvinner in i behandlingsrummet och stänger dörren efter sig men dörren öppnas strax igen och Klemens kommer ut.

KLEMENS

Estremadura! Uff! Sämre vin finns inte. Det stinker surt!

BO

Hon har förändrats ruskigt efter att Ivarsen dog. Han var helnykterist.

KLEMENS

Det är inte bara spriten tror jag.

CHRISTER

Hon verkar rädd.

KLEMENS

Hon var dödsskraj för sin karl. Jag tror hon vet något om Mattis död som hon inte vågade berätta för mannen eller polisen.

(FORTSATT)

CHRISTER
Varför tror du det?

KLEMENS
(uppgivande)
Jag tror hon döljer något. En gammal lögn kanske.

CHRISTER
(trött)
Sånt brukar inte besvåra dom människor jag möter.

KLEMENS
Kajsa kan ju vara ett undantag. Hon kanske har nånting så obekvämt som ... Ett samvete.

Doktor Severin kommer ut i väntrummet.

DOKTOR SEVERIN
Christer! Kajsa vill gärna tala med dig!

CHRISTER
Jaså!

DOKTOR SEVERIN
Men ta det lite försiktigt. Hon är ganska ängslig. Hon har skarvat en del i sin ursprungliga redogörelse för polisen.

Christer följer med in i behandlingsrummet.

En påtagligt tillnyktrad Kajsa sitter nykammad i patientstolen.

CHRISTER
(bister)
Skarvat? Det är väl snarare så att du döljer något?

KAJSA
Ja.

CHRISTER
Ska vi ta det lite långsammare i repris. Du hade hela tiden en injektionsspruta hemma?

(FORTSATT)

KLEMENS

Ja, till mamma.

CHRISTER

Det står det ingenting om i
förhöringsprotokollen.

KAJSA

Nej. Jag ... Jag tordes inte säga
nåt. Jag kunde ju inte hitta
sprutan efteråt.

DOKTOR SEVERIN

(stönar hörbart)

Var förvarade du den?

KAJSA

I ett skåp i köket.

DOKTOR SEVERIN

I *köket!* Tillgänglig för barnungar
och ...

KAJSA

Ivar och jag hade inga barn! Det
var aldrig någon som förhörde mig
om just sprutan. Och jag ville ju
inte att Ivar skulle få nys om det
heller. Han var så petnoga med
allting.

DOKTOR SEVERIN

Ivar är död nu.

KAJSA

(skuldmedveten)

Ja, jag vet. Jag har försökt att
glömma det hela men så dyker Helena
Wijks polisson upp och börjar gräva
i den gamla dyngan och *han* slår
minsann omgående ner på min
eländiga spruta. Är inte det
komiskt?

Kajsa börjar fnittra och det hotar att övergå i hysteriskt
skratt igen.

DOKTOR SEVERIN

Du ska låta bli att hetsa upp dig.
Vi ska be syster att hon ger dig
ett glas vatten.

Judith lämnar rummet för att hämta vatten.

(FORTSATT)

CHRISTER
(med låg röst)
Judith och Bo Norell ljög också.

DOKTOR SEVERIN
Va?

CHRISTER
Ingen av dem såg Matti ta
cyanidflaskan i laboratoriet.

DOKTOR SEVERIN
Då är det utan all tvekan mord!

CHRISTER
Ja.

DOKTOR SEVERIN
Då finns det ingenting kvar av
polisens teori om självmord!

CHRISTER
Nej.

Tystnad. Judith kommer in med ett glas vatten.

JUDITH
Källarmästare Klemensson vill veta
om han behövs här eller om han kan
gå?

DOKTOR SEVERIN
Naturligtvis kan han gå. Syster kan
också gå för dagen, tack. Vi ses i
morgon. Hälsa till fästmannen.

Judith går och doktor Severin ser efter henne med sorgsna
ögon. Christer ser på Severin.

DOKTOR SEVERIN (fortsatt)
*Hon hade möjlighet. Och hon hade
motiv. Tyvärr hade hon nog motiv
...*

CHRISTER
(bistert till Kajsa)
Du har inte berättat allt! Du blir
skärrad så fort du snuddar vid
Zacharias död.
(till doktor Severin)
Det var du som utfärdade
dödsattesten.

DOKTOR SEVERIN
Ja.

(FORTSATT)

CHRISTER

Hur dog han? Var det hjärtat?

DOKTOR SEVERIN

Absolut! Det var en stor infarkt.
Han blev obducerad. Stor infarkt.

KAJSA

(dumt)

Och Ivar vart arg för det *med*.

CHRISTER

Hur pass klent var hans hjärta?

DOKTOR SEVERIN

Uruselt. Han hade haft smärre
infarkter tidigare och han åt
digitalis sen ett par decennier.
Han var över 80 år.

CHRISTER

Kanske det var skrämsel och rädsla
som åstadkom infarkten?

DOKTOR SEVERIN

Han var inte lättskrämd. Och han
levde inte heller försiktigt. Han
var hos mig ett dygn innan han dog
och jag sa rentut att han fick leva
på sparlåga om han ville leva en
tid till. Det tolkade han som att
han kunde unna sig en stabbig
krogmiddag med snapsar och grådask
och konjak. Och nästa morgon for
han ut i regn och blåst och kyla
för att sänka flaggan på halv stång
för Gustaf V. Men sen blev det
också tvärslut och det hade han
förbanne mig vållat på egen hand.
Varför skulle någon skrämma honom?

CHRISTER

För att komma åt pengarna i hans
plånbok. Berätta, Kajsa!

KAJSA

Den var ... Den var alldeles stinn
av tusenlappar när han var hos oss
dagen innan. Och Ivar var så himla
arg när vi letade igenom hans
tillhörigheter efteråt. Då var alla
sedlarna puts väck.

(FORTSATT)

CHRISTER

Tänk att det begriper jag. Var det du eller Matti som for efter Zacharias upp till Mobacken dan därpå? For efter honom ... Och rånade honom?

KAJSA

(förvirrad)

Det fanns ingenting att råna alltså. Zacharias dog på söndagen och på måndagen låg hans plånbok tom bredvid radioapparaten på bordet. Så låg den när fru Andersson kom dit.

CHRISTER

(irriterad)

Och vem är nu fru Andersson?

KAJSA

Hans hushållerska.

CHRISTER

Undrade du inte vart alla sköna tusenlappar hade tagit vägen?

KAJSA

Nej jag var övertygad om att han hade stoppat undan dom i ett kassaskåp eller en byrålåda. Men dom dök aldrig upp. Ivar var så himla arg.

CHRISTER

Varken Daniel eller jag klandrar dig ifall du erkänner att du föll för frestelsen att lägga dej till med den prilliga farbrorns besparingar.

KAJSA

(börjar ett hysteriskt gråtanfall)

Men jag rörde dom inte!

CHRISTER

Var det du eller Matti som for opp till Mobacken dan efter och rånade liket?

Kajsa blir hysterisk. Doktor Severin reser sig och lotsar snabbt Kajsa in i det angränsande behandlingsrummet. Christer är ensam kvar.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN (O.S.)
Lugna dig, lugna dig ... Sträck ut
dig här på britsen och försök att
slappna av och vila en stund.

Doktor Severin återvänder till första behandlingsrummet.
Christer är borta. Man hör ytterdörren slå igen.

Christer är på väg hem till sin mamma. Klemens kommer körande i en mycket fin och dyr tidsenlig "krögar"-sportbil. Han kör över på fel sida av gatan, vevar ned rutan och följer med Christer som fortsätter gå. Under det följande kommer det fler mötande bilar. Förarna i dessa bilar hälsar glatt på Klemens när de kör över i fel sida för att passera. Klemens hälsar glatt tillbaka. Ingen tycker det är konstigt och Christer lägger tillsynes inte märke till det konstiga i situationen.

KLEMENS
Går det framåt med saken?

CHRISTER
Hur många av er hade tillgång till
bilar?

KLEMENS
Av oss?

CHRISTER
Ja gänget från den gången.

KLEMENS
Det var bara Bosse som hade råd med
sånt. En splitterny Opel Olympia.
Det var grejer det! Hä! Judith hade
just fått körkort och körde ibland
doktor Severins Anglia.

CHRISTER
Kajsa?

KLEMENS
Hon har - som tur är - fortfarande
inte körkort.

CHRISTER
Gick det buss till Mobacken?

KLEMENS
Rälsbuss till Grängen tror jag och
sen fick man gå några kilometer.
Men varför till Mobacken?

(FORTSATT)

CHRISTER

Och Matti hade motorcykel. Åkte du och han dit?

KLEMENS

Till Mobacken?

CHRISTER

Du serverade farbror Zacharias dagen före hans död?

KLEMENS

Ja just det. Han firade att han sålt skog på rot och prasslade barnsligt med en bunt tusenlappar.

CHRISTER

Lånade du pengar av honom?

KLEMENS

Nej men jag skojade med honom och sa att jag skulle ha honom i åtanke om jag behövde låna någon gång.

CHRISTER

Han blev plötsligt dålig när han åt på restaurangen?

KLEMENS

Ja just det. Han åkte hem i sin risiga Dodge.

CHRISTER

Med tre cognac och en flaska portvin i blodet?

KLEMENS

Såna bagateller gav han blanka fan i.

CHRISTER

Du och Matti åkte inte efter honom till Mobacken?

KLEMENS

Nej.

CHRISTER

Hur skaffade du startkapitalet till din blomstrende krogrörelse?

(FORTSATT)

KLEMENS

Ifall gubben Zacharias hade velat låna mig kapital *då*, hade jag stuckit utomlands direkt och inte jobbat och sparat i fem år här hemma.

66 INT. - HELENA WIJKS HUS - KVÄLL

66

Helena Wijk talar i telefon med Christers fru, Camilla.

HELENA

Du *måste* vara mycket bestämd Camilla annars lystrar han inte. Han undviker dig bara. Det var det samma när han var liten ... Mycket bestämd måste du vara ... Han berättar inte vart han ska och inte när han kommer hem. ... Jag ska tvinga honom att ringa ikväll. Han kan ju inte bara låtsas att ni inte har problem. Jag skulle ansöka om skilsmässa om jag var dig ...

67 EXT. - GATA I SKOGA - SEN EFTERMIDDAG

67

CHRISTER

Hur kom ni ut till Bosses fest på lördagen?

KLEMENS

Judith åkte på Mattis båge och en restauranggäst skjutsade mig sent på kvällen.

CHRISTER

Och hem? Hur kom ni hem?

KLEMENS

Ja Bosse ville ju på goda grunder gärna skjutsa Judith och jag satt bakom Matti.

CHRISTER

Giftflaskan?

KLEMENS

Han tog inte flaskan! Var skulle han gömma den på en motorcykel?

CHRISTER

Var det du som ordnade med jordfästningen här i Skoga?

(FORTSATT)

KLEMENS

Ja.

CHRISTER

Du var fäst vid honom?

KLEMENS

Ja.

CHRISTER

Visste du att Kajsa hade en injektionsspruta i köksskåpet?

KLEMENS

Kanske. Hennes mamma hade väl diabetes eller nåt?

CHRISTER

Visste *han* det?

KLEMENS

Matti?

CHRISTER

Ja.

KLEMENS

Ingen aning. Fast det är mycket möjligt. De gick ju in och ut hos varandra.

Christer blir tyst.

KLEMENS (fortsatt)

Det var inte självmord! Matti skulle aldrig spela rysk roulett. Han ville ut och se världen och bli steward på en amerikabåt. Han gladde sig över att komma iväg.

HELENA

Du ska ringa till Camilla. Det har jag lovat henne.

CHRISTER

(buttert)

Jag ska till Mobacken.

HELENA

Nu? Det är ju bara två dygn till Camilla flyger till Moskva.

(FORTSATT)

CHRISTER

Jag ska tala med fru Andersson,
Zacharias hemhjälp som hittade
honom.

HELENA

Hon har väl inte haft nåt att göra
med mordet på Matti?

Under det följande gör Christer sig klar att lämna huset.

CHRISTER

Näh men det finns ett samband
nånstans mellan gubben Zacharias
och Mattis död. Känner jag. Hoppas
jag kan leta mig fram till henne
däruppe i skogen.

69 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - SENARE SAMMA KVÄLL 69

Doktor Severin är ensam kvar i mottagningen. Kajsa är
hemskickad. Han ser ut att vara bekymrad. Han tar av sig den
vita läkarrocken, tittar lätt bekymrad runt i
mottagningsrummet men hittar inte orsaken till sina bekymmer.
Därefter släcker han ljuset och går uppför trappan till den
privata delen av doktorsvillan.

70 I./E. - ÖDE SKOGSVÄGAR NÄRA MOBACKEN - KVÄLL 70

Christer kör spejande på höstmörka skogsvägar. Det finns
älgskyltar. Han passerar olika trafikskyltar med lokala namn.
Han kör förbi en mycket dålig och sliten skylt men bromsar
och backar. Det står faktiskt "Möbacken" på skylten. Han
svänger in på denna väg.

71 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - SENARE SAMMA KVÄLL 71

Det tänds ljus i trappan som leder från den privata delen av
doktorsvillan ned till mottagningen. Doktor Severin går ned
för trappan klädd i en bekväm jacka eller morgonrock. Han ser
bekymrad ut och öppnar dörren till mottagningsrummet, tänder
ljuset och tittar runt i rummet. Han vet inte vad det är som
oroar honom och det vet inte heller vi. Han ger upp, släcker
ljuset och går åter upp i privaten.

72 INT. - HELENA WIJKS HUS - SENARE SAMMA KVÄLL 72

Helena Wijk sitter och dricker sitt kvällste och läser en
klassisk roman. Det hörs klassisk musik. Telefonen ringer.

(FORTSATT)

HELENA

Wijska villan. ... Hej Camilla! Nej tyvärr. Han var här en kort stund men körde igen. ... Jag försökte få honom att ringa men ...
(Ad lib i fade-out).

73 EXT. - MOBACKEN, FRU ANDERSSONS TORP - KVÄLL

73

Christer Wijk knackar på dörren till torpet. Fru Andersson, nu 75 år, öppnar orädd dörren. Christer visar sin polislegitimation.

CHRISTER

Ursäkta att jag stör så sent. Jag är Christer Wijk, kriminalpolisen Stockholm.

FRU ANDERSSON

Stig på och kom in i köket. Jag har just kokat kaffe.

Fru Andersson försvinner in i köket. Christer går in i den lilla hallen lite förvirrad. Han stänger dörren och ser att det hänger ett baseballträ på en spik bredvid ytterdörren.

Tidsklipp. De dricker kaffe i köket.

FRU ANDERSSON (fortsatt)

Tre dar i veckan var det uppgjort att jag skulle komma. Han behövde fruntimmershjälp. Vi var grannar så det föll sig naturligt.

CHRISTER

(plötsligt vaken)
Fruentimmershjälp?

FRU ANDERSSON

Ja.

CHRISTER

Städning?

FRU ANDERSSON

Och tvätt. Slakten Ivarsen är ju kända för sin snålhet men Zacharias knusslade aldrig med betalningen.

CHRISTER

Han var förmögen?

(FORTSATT)

FRU ANDERSSON

Han levde av skogen. Den var hans pension. Han hade alltid väldigt mycket kontanter i plånboken och i ett brun kuvert. Han brukade sitta och räkna dem. Det var hans stora nöje.

CHRISTER

När ni var där?

FRU ANDERSSON

Han litade på mig.

CHRISTER

Han dog på söndagen men ni kom först på måndagen?

FRU ANDERSSON

Ja tyvärr. Jag kom vid tolvtiden på måndagen och då stod dörrarna på vid gavel ända utifrån farstun, tvärs genom köket och rätt in i kontoret. Radion knastrade och kaffekoppen halvdrucken och plånboken tom. Burken med hjärttabletter stod på nattduksbordet men locket var borta.

CHRISTER

Och Zacharias?

FRU ANDERSSON

Han låg på rygg i sängen och fastän det var måndag hade han den vita söndagsskjortan på! Då först fattade jag vad som hade hänt.

CHRISTER

Och pengarna?

FRU ANDERSSON

Borta. Plånboken var tom och pengakuvertet var borta.

CHRISTER

Misstänkte ni aldrig at det kanske var ett rån?

FRU ANDERSSON

En gör klokast i att inte trumpeta ut vad en tänker och misstänker om folk en bor granne med.

(FORTSATT)

CHRISTER

Jo det är så sant som det är sagt.

Christer på väg hem till sin mamma. Han rekonstruerar Zacharias sista 24 timmar i livet. Det framgår att det är Christers föreställningar vi ser. Det är som en film i filmen där föreställningar och nutid vävs ihop på ett intressant sätt. Då och då gör hans nutida körsituation sig tydligt påmind. Christer föreställer sig följande:

Höstmorgon 1950. Zacharias på en skogsväg nära sitt hus. Han säljer skog på rot till en man som har en lastbil. Bredvid lastbilen står det 6 skogsarbetare med yxor. Mannen betalar Zacharias i stora sedlar. Mannen dirigerar skogsarbetarna in i skogen samtidigt som Zacharias går nöjd hem med pengarna.

Zacharias i banken. Han sätter pengar in på kontot.

Zacharias hos doktor Severin för en hälsokontroll. Doktor Severin lyssnar på Zacharias hjärta och ser inte glad ut.

Zacharias hos Kajsa. Matti är där. Zacharias stoltserar med sin tjocka plånbok. Matti är tydligt imponerad.

Zacharias på restaurang 47:an. Han dricker snapsar och portvin och äter en större fet lunch. Han skryter naivt med sin tjocka plånbok. Klemens skojar med honom. Plötsligt blir Zacharias dålig. Han fumlar fram ett hjärtpiller och sväljer det.

Zacharias sätter sig i sin bil på torget och kör vingligt hem. Hemma vinglar han in i sitt hus.

1975. Ett rådjur springer över vägen och stör Christer och bilens interiör blir plötsligt närvarande.

1950. Nästa morgon (söndag) lyssnar Zacharias till radion iförd sin vita söndagsskjorta. Han räknar samtidigt sina pengar. Han hör nyheten om kungens död. Han springer ut på gårdsplanen med flaggan i famnen. Ute är det kallt och det regnar och blåser. Zacharias har bara skjortan på sig. Han sliter med flaggan och linan och överanstränger sig. Han får häftiga smärtor i hjärttrakten och vacklar in i huset. Han lämnar ytterdörren öppen. Han far genom huset in på sitt kontor och tar glaset med hjärtpiller men får inte upp ett piller. Han ramlar baklänges ned på sängen och dör.

1975. Ett gupp i den dåliga vägen drar för en kort stund Christers uppmärksamhet tillbaka till nutiden.

(FORTSATT)

1950. Subjektiv kamera: någon kommer gående över gårdsplanen, går in i huset där radion är på, ser Zacharias ligga död i sängen, ser plånboken och pengakuvertet, tömmer plånboken och tar kuvertet och lämnar huset. Man ser flaggan på gårdsplanen hänga slokande i strilande regn.

Helena Wijk sitter vid frukostbordet. Christer talar i telefon inne i vardagsrummet. Han talar med krim i Stockholm.

CHRISTER (O.S.)

Ja jag vet hur och varför men tyvärr inte vem. ... Jag törs inte lova nånting ... Det är bara två dagar kvar tills preskriptionen träder i kraft. ... Imorgon natt kl. 00. Det är mindre än 48 timmar. ... Du tycker det? Jo men då stannar jag här och ser hur det utvecklar sig. Hej!

Christer lägger på luren och går ut i köket till Helena.

HELENA

Var det krim i Stockholm?

CHRISTER

Ja.

HELENA

Du ska väl ringa Camilla?

CHRISTER

Det är för tidigt. Jag väcker henne bara.

HELENA

Men om du stannar här hinner du inte träffa henne innan hon flyger till Moskva.

CHRISTER

Hur var Matti egentligen?

HELENA

Försynt. Allvarsam.

CHRISTER

Matti måste ha varit ute vid Mobacken. Annars finns det inget samband mellan rånet och giftmordet en vecka senare. Han är enda länken.

(MER)

(FORTSATT)

CHRISTER (fortsatt)
 Var det han som rånade Zacharias?
 Och sen mördade någon Matti för att
 komma över pengarna? Det är den
 enklaste förklaringen. Han hade ju
 bästa transportmöjligheten med sin
 gamla motorcykel.

HELENA
 Du misstar dig. Matti skulle aldrig
 kunnat råna någon.

CHRISTER
 Man vet aldrig hur människor
 handlar i pressade lägen.

HELENA
 (med engagemang)
 Matti var inte sådan!

CHRISTER
 Hur kan du veta det? Du träffade
 honom bara sporadiskt under ett par
 veckor på 50-talet.

Helena blir sur och svarar inte och Christer säger inget mer
 heller. Stämningen blir laddad.

Christer kliver in på doktor Severins mottagning. Det är
 strax före stängningsdags. Han är på dåligt humör. Judith
 kommer ut ur sköterskerummet.

JUDITH
 (formellt)
 Doktorn är snart ledig.

CHRISTER
 Det är dig jag vill prata med.

JUDITH
 (utan entusiasm)
 Jaha. Vi kan gå in hit.

De går in i sköterskerummet.

JUDITH (fortsatt)
 Vad vill du veta?

CHRISTER
 Matti var allvarsam till
 läggningen?

JUDITH
 Ja?

(FORTSATT)

CHRISTER

Hur var hans humör dagarna innan hans död?

JUDITH

Då var han faktiskt mer allvarsam eller nere än vanligt. Han verkade nästan deprimerad.

CHRISTER

Sa han varför? Dåligt samvete kanske?

JUDITH

Han talade aldrig om sånt.

CHRISTER

Och du frågade inte?

Judith skakar på huvudet.

CHRISTER (fortsatt)

Berättade han för dig om gubben Zacharias plånbok?

JUDITH

Nej.

CHRISTER

Åkte du och han till Mobacken dan efter Zacharias död?

JUDITH

Nej.

CHRISTER

Åkte han ensam till Mobacken?

JUDITH

Du tror väl inte att Matti rånade gubben?

CHRISTER

Varför inte? Matti hade ju dåligt om pengar.

JUDITH

(halvaggessivt)
Matti var inte så!

Doktor Severin kommer in i rummet och bryter utan hänsyn in i samtalet. Han är uppjagad.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN

Har syster möjligen städat bort flaskan med Hb-reagens? Den som stod på laboratoriebänken därinne. Igår vid fyratiden?

JUDITH

Nej den lät jag stå. Jag trodde doktorn skulle mäta fru Ivarsens blodvärde.

CHRISTER

(oroad)

Har din giftflaska försvunnit?

Doktor Severin nickar hjälplöst. Christer ruser in i behandlingsrummet. Severing följer efter. Judith är ensam kvar i sköterskarummet och är förfärad.

DOKTOR SEVERIN

Jag vet jag hade den i handen igår eftermiddag men då kom Klemens Klemensson insläpande med fulla fru Ivarsen och sen glömde jag bort den.

CHRISTER

Men det var inte riktig cyankalium?

DOKTOR SEVERIN

Jo för fan! Det är kaliumferricyanid och kaliumcyanid i starkt koncentrat.

CHRISTER

Dödligt?

Doktor Severin nickar allvarligt.

DOKTOR SEVERIN

Mycket!

Judith kommer in och börjar söka igenom laboratorieskåpet.

JUDITH

Jag såg den när jag hämtade vatten åt Kajsa ... åt fru Ivarsen.

CHRISTER

Då var ni alla här.

(FORTSATT)

DOKTOR SEVERIN

Och en av er stal den. Flaskan var borta när jag stängde för dagen. Jag kände på mig att något var fel. Jag hade sett flaskan om den stod framme - men den var inte där.

CHRISTER

Kan det vara Kajsa som tog den?

DOKTOR SEVERIN

Hon låg ju på britsen länge.

CHRISTER

(till Judith)

Hade Klemens möjlighet?

JUDITH

Kanske. När jag var på toaletten. Och Bosse telefonerade. Då var han ensam.

CHRISTER

Och du då?

JUDITH

Självfallet. Hur lätt som helst. Det är ju en mycket liten flaska men varför skulle jag passa på att göra det när det vimlade av besök?

CHRISTER

Du kunde inte välja en bättre tidpunkt om du ville blanda bort korten. Alla misstänkta samlade på samma ställe. Det är perfekt!

JUDITH

(logiskt)

Alla de andra kan ha resonerat på samma sätt.

Christer inser att Judith har rätt. Tystnad. Stämningen är lam.

CHRISTER

Vad tror ni tjuven ska ha giftet till ... den här gången?

DOKTOR SEVERIN

Herregud Christer! Vi måste larma polisen och göra husrannsakan hos alla fyra!

(FORTSATT)

CHRISTER

Det vore somatt leta efter en nål i fyra höstackar. Vi måste göra något *omedelbart!* Vi måste varna alla fyra omgående. De får avstå från att dricka och äta från och med nu till midnatt imorron.

JUDITH

Varför det?

CHRISTER

Då preskriberas mordet på Matti och då är mördaren inte längre farlig.

DOKTOR SEVERIN

(till Judith)

Du får varna Norell!

Judith rusar upp.

CHRISTER

Vart ska du?

JUDITH

Han väntar på mig på Tre Gummor.

CHRISTER

Vi går dit tillsammans du och jag.

Christer tar telefonen.

CHRISTER (fortsatt)

Hallå, Wijk här. Var är Berggren?
... Han ska hämta doktor Severin omgående. ... Vid mottagningen.
Tack!

Christer lägger luren på och skriver en lapp som han viker ihop och ger till Severin.

CHRISTER (fortsatt)

Ge den här till Berggren när han kommer. Han kör dig hem till Kajsa. Du får ta hand om henne ensam. Berggren ska ordna en annan sak åt mig.

(till Judith)

Kom!

De rusar ut. Doktor Severin tittar diskret på lappen, häpnar och ser ledsen ut. Han börjar göra sig klar för att lämna mottagningen.

78 INT. - RESTAURANG "TRE GUMMOR" - TIDIG KVÄLL

78

Christer har dragit Klemens åt sidan. Under det följande passerar en ström av tonåringar in i tamburen ned i diskoteket. De hejar på Klemens som inte lägger märke till dem.

KLEMENS

(jäktad och brydd)

Det var värre det. Här är fullt som du ser. Men du kan disponera min private lägenhet. Där får vi plats. Men personalen hinner inte med att ordna extra mat därinne också.

CHRISTER

Det får de inte heller. Och inte heller dryck. Ingenting överhuvudtaget.

79 EXT. - DOKTOR SEVERINS MOTTAGNING - TIDIG KVÄLL

79

Doktor Severin står på trottoaren framför mottagningen med läkarväskan i handen. Berggren som kommer körande i patrullbilen, stannar till vid Severin. Berggren sträcker sig och öppnar bildörren för Severin som snabbt kliver in. Berggren gör en tyst och mycket snabb u-sväng.

80 INT. - KLEMENS PRIVATA LÄGENHET - TIDIG KVÄLL

80

I en fåtölj sitter Judith. I en annan Bo Norell. Klemens står vid rummets ena dörr som vetter ut mot gården. Christer Wijk lutar sig mot paneldörren in till restaurangen.

BO

Vad i helvete är det frågan om?

CHRISTER

Du får ge dej till tåls tills vi är fulltaliga. Tills dess kan du berätta varför du ljög och sa att Matti tog cyanidflaskan på kemiska fabriken.

BO

Ja jag har krånglat till det hela.

KLEMENS

(hårt)

Det är en underdrift som heter duga.

(FORTSATT)

Christer signalerar åt Klemens att hålla sig lugn.

CHRISTER

(lugnt)

Ni hade alla fyra möjlighet att sno flaskan och transportera den bort från fabriken. Även Matti.

KLEMENS

Men jag kan svära på ...

CHRISTER

Strunta i det. Varför sa du att Matti stal cyaniden Bo? Varför ljög du?

BO

Varför och varför? Jag har ju erkänt att det var lögn, det räcker väl.

CHRISTER

Jag hittar bara en rimlig förklaring till att du ljög.

BO

(fräckt)

Jahap. Och vad är det då?

KLEMENS

(explosivt)

Du skyddade någon annan. Du var rädd om hennes rykte.

Klemens nickar mot Judith.

CHRISTER

Ja! Du var rädd för att Judith skulle bli anklagad och dömd för mord. Och nu har du, sent om sidos, fått tack och belöning.

Bo känner sig djupt sårad.

JUDITH

Du tror väl inte att jag har förlovat mig med honom av tacksamhet?

CHRISTER

Dina föräldrars affär var konkursmässig. Ni var i desperat behov av pengar. Därför mördade du Matti!

(FORTSATT)

Bo reagerar och vill ila till försvar för Judith men hon signalerar att han ska hålla sig lugn, vilket han fogligt gör.

JUDITH
(oförstående)
Men Matti hade ju inte ett korvöre?

CHRISTER
Nej. Men Zacharias i Mobacken hade.
Och du åkte dit bakpå Mattis
motorcykel. Matti rånade liket och
åtta dar senare mördade du Matti
och tog rånbytet.

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Eller åkte du ensam upp till
Zacharias i Bos nya Opel Olympia?
Och berättade allt för Matti
efteråt? Eller var det kanske
doktors Anglia du åkte i?

81 INT. - HELENA WIJKS HUS - SENARE SAMMA KVÄLL

81

Polisassistent Berggren är på väg ned för trappan från Helena Wijks våning med Helena i hämlarna. Hon har en nyckel i handen. På bottenvåningen går hon fram till dörren till Judiths lilla lägenhet och låser upp och låter Berggren gå in först. Sen går hon själv in och stänger dörren efter sig.

82 INT. - KLEMENS PRIVATA LÄGENHET - SENARE SAMMA KVÄLL

82

Det är alldeles tyst i Klemens lägenhet. Doktor Severin - med läkarväskan - kommer in med en tydligt sliten Kajsa Ivarsen.

DOKTOR SEVERIN
Hej!
(till Kajsa)
Kom, vi sätter oss där.

De sätter sig i den kantiga och stela empiresoffan.

CHRISTER
Kajsa! Du tror att någon tog din
mammans spruta i köksskåpet eller
hur? Någon använde den till att
spruta gift i Mattis konfekt och
slängde sedan sprutan? Var det du
som kastade bort den?

(FORTSATT)

KAJSA

(abrupt)

Jag är törstig. Jag måste ha nånting att dricka!

CHRISTER

Det får du inte förrän ni alla har lyssnat på Daniel och mig. Det är så att Mattis mördare åter igen stulit en flaska med cyankalium. Denna gång från doktor Severins mottagning. Det betyder att tre oskyldiga svävar i största fara. Mest utsatt är den eller dom som fortfarande döljer något som kan avslöja mördaren. Ni måste vara rigoröst försiktiga med varje tugga ni äter och varje droppe ni dricker. Daniel? Du kan väl beskriva giftets verkan?

DOKTOR SEVERIN

Jo det ska jag. Cyanid är extremt giftigt och verkar mycket snabbt. Och har man väl fått i sig giftet finns det ingen räddning och inget motgift. Man dör inom loppet av ...

KAJSA

(skriker)

Jag vill inte dö! Hör ni det? Jag vill inte dö!

CHRISTER

Hjälp oss då. Du döljer fortfarande nånting för oss och så länge du gör det är du i fara.

KAJSA

Men jag vet ju inte alls ... vad det är jag ... vet.

CHRISTER

Jodå. Det vet du. Jag ska fråga dig och fråga och till slut ska du få se att du kan svara.

Berggren rotar igenom Judiths garderob. Helena tittar på.

84

INT. - KLEMENS PRIVATA LÄGENHET - SENARE SAMMA KVÄLL

84

Christer frågar ut Kajsa.

CHRISTER
(tydligt och med tålamod)
Varför blev Matti Sandor mördad?

Kajsa ser förvirrad ut. Hon vet inte.

CHRISTER (fortsatt)
(tydligt och med tålamod)
På vilket sätt hade han blivit ett
hot mot nån av er?

Kajsa ser förvirrad ut. Hon vet inte.

CHRISTER (fortsatt)
(tydligt och med tålamod)
Vad *visste* Matti?

Kajsa ser förvirrad ut. Hon vet inte.

CHRISTER (fortsatt)
(tydligt och med tålamod)
Vad *såg* Matti?

Kajsa reagerar.

KAJSA
(beredvilligt)
Han ... han sprättade upp kuvertet
och såg alla tusenlapparna.

JUDITH
Det kan inte vara sant!

DOKTOR SEVERIN
Det var som tusan!

BO
Vad var det jag sa? Han var bara en
simpel snattare!

85

INT. - JUDITHS LÄGENHET - SENARE SAMMA KVÄLL

85

Polisassistent Berggren letar noggrant igenom skåpet på toan i Judiths lägenhet. Utan resultat. Helena Wijk står och tittar på. Sen går Berggren in i vardagsrummet och börjar leta igenom lådorna i en byrå.

CHRISTER

(till Kajsa)

Var det Zacharias pengar?

KAJSA

Jag tror det. Jag vet inte. Kanske. Det måste det nästan ha varit. Men då visste jag inte att de var stulna på Mobacken.

CHRISTER

Vad sa Matti när han upptäckte dig?

KAJSA

Ingenting. Han såg mig inte.

CHRISTER

Såg han dig inte?

KAJSA

Det var sent och jag hade inga skor på mig.

CHRISTER

När hände egentligen det här?

KAJSA

På söndagskvällen, strax före tolv.

CHRISTER

Den söndan då Zacharias hade dött?

KAJSA

Nej en vecka efteråt. Jag hade haft din mamma och hennes vänninna hemma på middag. Och Matti hade också haft besök. Av dom där bägge.

Kajsa nickar mot Judith och Bo.

KAJSA (fortsatt)

De grälade så det hördes i hela huset och jag vart himla nyfiken.

CHRISTER

Vad gjorde du?

KAJSA

Jag smög in i hans kök genom köksfarstun när alla andra hade gått.

(FORTSATT)

CHRISTER

Var han ensam?

KAJSA

Ja. Han satt vid bordet i vardagsrummet med ryggen till mig. Han hade en kniv i ena handen och ett brunt kuvert i den andra. Han var så upptagen att han inte såg mig. Som om han grunnade på nånting.

CHRISTER

Öppnade han kuvertet?

KAJSA

Ja. Tjuff så dråsade det ut tusenlappar.

CHRISTER

Och vad gjorde du då?

KAJSA

Jag vart skraj och smet min väg.

Tystnad.

CHRISTER

Varför har du tigit om det här?

KAJSA

Jag var skraj ju. Jag ville inte bli insyltad i nånting. Ivar skulle ha blivit så himla arg.

CHRISTER

Men du måste ha förstått att det fanns ett samband mellan detta och mordet på Matti?

BO

Ja man förstår ju i alla fall att killen hade lagt rabarber på gubben Ivarsens kontanter.

KLEMENS

(mekaniskt)

Inte Matti!

CHRISTER

Nej inte nödvändigtvis Matti. Och i så fall ljuger nån av er härinne.

(till Judith)

(MER)

(FORTSATT)

CHRISTER (fortsatt)
 Är du säker på att Matti inte
 anförtrrodde sig åt dig morgonen
 därpå?

JUDITH
 Tvärsäker.

CHRISTER
 Han var deppad och vrång vid det
 här laget. Ändå lovade han att gå
 med på teatern?

JUDITH
 Ja. Fast vi skulle träffas på
 teatern.

Christer granskar henne skeptiskt.

KAJSA
 Kan jag inte åtminstone få ett glas
 vatten?

CHRISTER
 Nej.

Tystnad. Spänd och irriterad stämning. Efter en stund knackar
 det på paneldörren. Polisassistent Berggren kommer in.
 Christer tittar frågande på Berggren som skakar lite på
 huvudet, vilket betyder att han inte hittade giftet i Judiths
 lägenhet. Christer är besviken.

CHRISTER (fortsatt)
 (uppgiven)
 Ja, nej. Dåså. Ni kan gå hem. Men
 lita inte på någon människa. Ät
 ingenting överhuvudtaget och drick
 inte nånting annat än rinnande
 vatten ur en vattenkran. I morgon
 vid midnatt ska faran vara över. Då
 är brottet preskriberat. Berggren
 du följer Kajsa hem.

Kl. cirka 01.30 på natten. Helena och Christer Wijk sitter i
 Helenas kök. Hon har dukat fram smörgåsar och öl och
 kaffebryggaren står och puttrar.

HELENA
 Har du inte lurat mig att medverka
 till något olagligt?

CHRISTER
 Det var inte meningen att Berggren
 skulle låta dig medverka.

(FORTSATT)

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Förlåt mig.

HELENA
Din far skulle inte ha gillat dina metoder.

Tystnad.

HELENA (fortsatt)
Berggren och jag hittade inte giftet.

CHRISTER
Nej.

HELENA
Knappt 23 timmar kvar till
preskriptionen. Vad händer om
mördaren bara håller sig undan dom
timmarna?

CHRISTER
Då klarar han sig.

Tidshopp. Christer och Helena är på samma platser i köket men det är nu vid frukosten nästa dags (torsdags) morgon. De har troligen morgonrockar på. Den lite ansträngda stämningen från förra scenen är borta.

CHRISTER
Om man inte hinner häkta honom
eller delge honom åtal personligen.
Eller kanske snarare henne.

HELENA
Man kan inte vinna varje gång.

CHRISTER
Nej ...

HELENA
(frågande)
Men?

CHRISTER
(med lugn förvissning)
Det är ju uppenbart att mördaren
inte håller sig undan.

(FORTSATT)

HELENA
Håller du dig undan?

CHRISTER
Hur menar du?

HELENA
Camilla.

CHRISTER
Jag ringer med en gång. Jag kommer
ändå inte längre här. Det är över
vid midnatt - hoppas jag.

Christer slår numret hem. Helena ser nöjd ut. Han låter telefonen ringa många gånger men Camilla svarar inte och han lägger till slut på luren och lämnar köket. Helena ser bekymrad ut. När hon är säker på att Christer är borta slår hon numret till Camilla. Även hon låter det gå fram många ringsignaler. Till slut lägger hon på luren och ser ännu mer bekymrad ut.

89 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - KVÄLL

89

Kl. 23. Christer och doktor Severin sitter i Severins behandlingsrum och filosoferar. De är ostressade och stämningen är tydlig: de har gett upp. De har inga förväntningar om att man ska hitta mördaren innan preskriptionen träder i kraft kl. 00.00.

CHRISTER
(lojt)
Vi skulle ha haft 14 dagar till. Då
hade vi knäckt problemet.

DOKTOR SEVERIN
Vi får vara nöjda ifall ingen
kommer till skada på grund av det
nya giftet.

Christer tittar på sin armbandsklocka.

CHRISTER
Vi får hoppas. Det är mindre än en
timme kvar nu. ...

90 INT. - KAJAS LÄGENHET - SAMTIDIGT

90

Inklipp. Ljudet av en vinkork som dras ur en flaska hörs men ljudet kommer från Kajsas lägenhet. Annars hörs endast ljudet från Christers och Severins samtal.

(FORTSATT)

Kajsa har en enkel och tämligen smutsig klänning på sig. Hon har just korkat upp en flaska vin och håller vin i en mugg och dricker för att lugna nerverna.

CHRISTER (O.S.)
Hur kan man stoppa cyanid i
körsbärskonfekt utan att körsbäret
förgiftas?

DOKTOR SEVERIN (O.S.)
Ja säg det du.

91 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - KVÄLL 91

CHRISTER
Jamen det kan man väl inte?

DOKTOR SEVERIN
(ointresserad)
Näh ...

92 INT. - KLEMENS LÄGENHET - SAMTIDIGT 92

Inklipp. Ljudet från Christers och Severins samtal fortsätter.

Klemens sitter i sin dyra läderfåtölj och är eftertänksam. Han är nervös och tänder en cigarett.

CHRISTER (O.S.)
Näh hur skulle det gå till? ... Jag
tror det är dags att avliva myten
om den dödande likörkonfekten.
Mordmetoden var en annan.

93 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - KVÄLL 93

DOKTOR SEVERIN
Då var konfektpappret i hans hand
ett villospår?

CHRISTER
Precis som de två förgiftade
pralinerna på bordet. Han stoppade
aldrig en förgiftad pralin i
munnen.

94 INT. - BO NORELLS HUS - SAMTIDIGT 94

Inklipp. Ljudet från Christers och Severins samtal fortsätter.

(FORTSATT)

Bo ligger i en dyr soffa och blundar. Det är tydligt att han försöker sova men inte kan.

CHRISTER (O.S.)
Pappret tryckes in i hans hand
efter döden.

DOKTOR SEVERIN (O.S.)
(lite självgod)
Ja mördaren lyckades åtminstone få
polisen att tro det var självmord.

CHRISTER (O.S.)
Men det var inte det.

95 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - KVÄLL

95

DOKTOR SEVERIN
Näh men nu är det för sent. Vi får
nog aldrig veta sanningen.

CHRISTER
Nej det är nog så. ... Villospår
lägger man bara ut när man vill
dölja en iögonfallande sanning ...

96 INT. - JUDITHS LÄGENHET - SAMTIDIGT

96

Inklipp. Ljudet från Christers och Severins samtal
fortsätter.

Judith sitter och masserar sina tinningar. Hon har huvudvärk.

CHRISTER (O.S.)
... vilket betyder att vi borde ha
förstått varför och vem, men ...

97 INT. - DOKTOR SEVERINS BEHANDLINGSRUM - KVÄLL

97

Christer tittar på sin armbandsklocka.

CHRISTER
Nej nu går jag hem till mamma. Du
ska jobba i morgon.

Christer börjar ta ytterkläderna på sig.

DOKTOR SEVERIN
Du får hälsa. När åker du tillbaka
till Stockholm?

(FORTSATT)

CHRISTER
Söndag - tror jag.

DOKTOR SEVERIN
Och Camilla?

98 INT. - KAJSAS LÄGENHET - SAMTIDIGT

98

Inklipp. Ljudet från Christers och Severins samtal fortsätter.

Kajsa har nu ytterkläder på. Hon tömmer snabbt muggen på vin. Flaskan är tom. Hon är mycket ostadig på benen men verkar ändå vara mycket målmedveten och bestämd. Hon försvinner ur bilden som ligger kvar på muggen. Man hör att hon lämnar lägenheten.

CHRISTER (O.S.)
Hon är i Moskva - tror jag.

DOKTOR SEVERIN (O.S.)
Det är inte lätt.

CHRISTER (O.S.)
Nej. Adjö.

DOKTOR SEVERIN (O.S.)
Adjö.

99 EXT. - DOKTOR SEVERINS MOTTAGNING - SENARE SAMMA KVÄLL

99

Christer går ut genom ytterdörren till doktor Severins mottagning och börjar gå hem till sin mamma.

100 EXT. - RESTAURANGEN "TRE GUMMOR" - SENARE SAMMA KVÄLL

100

Christer passerar förbi baksidan av restaurangen när discjockeyn dämpad kallar på honom från den mörka bakgården. Hela restaurangen är nedsläckt.

DISCJOCKEYN
Hr. Wijk! Hr. Wijk!

Christer spejar in i mörkret. Discjockeyn stiger fram i den sparsamma gatubelysningen.

CHRISTER
Jaså är det du!

DISCJOCKEYN
Hon sitter därinne igen.

(FORTSATT)

CHRISTER

Vem?

DISCJOCKEYN

Fru Ivarsen eller Kajsa eller va
hon nu heter.

CHRISTER

Nu?

DISCJOCKEYN

Hon är full.

CHRISTER

Är det inte stängt?

DISCJOCKEYN

Jo, det är torsdag. Det är bara jag
som är här. Jag fattar inte hur hon
kommer in. Kan hon ha en egen
nyckel?

CHRISTER

Det tror inte jag. Är Klemens
hemma?

DISCJOCKEYN

Nej. Vad ska jag göra?

CHRISTER

Ingenting. Ge mig dina nycklar.

Christer tar fram en liten ficklampa och går fram till en
bakdörr på gården och försöker låsa upp. Han misslyckas.
Discjockeyn kommer till undsättning och jobbar med låset.

DISCJOCKEYN

Hon har låst polislåset inifrån.
Hon är ta mig fan inte riktigt
klok.

En mycket stark ficklampa lyser in på bakgården och lyser upp
Christer och discjockeyn.

POLISASSISTENT BERGGREN

Wijk! Det är jag, Berggren.

CHRISTER

(till discjockeyn)

Du kan gå hem nu. Jag behåller
nycklarna. Du får dem i morgon.
Berggren kom! Kajsa Ivarsen har
låst in sig i restaurangen.

(FORTSATT)

POLISASSISTENT BERGGREN
Jag såg henne men hon försvann.

CHRISTER
Har du sett andra?

POLISASSISTENT BERGGREN
Nej men fastigheten är hopplös att
bevaka.

Christer tar fram en fickkniv och börjar bearbeta ett lågt
fönster som vetter in mot Klemens privata våning.

POLISASSISTENT BERGGREN (fortsatt)
Det finns hur många dörrar och
nödutgångar som helst i alla
väderstreck. Och fönster.

Christer öppnar fönstret.

POLISASSISTENT BERGGREN (fortsatt)
(erkännsamt)
Det där var proffsigt gjort.

Christer börjar ta sig in genom fönstret.

CHRISTER
Kalla på utvändig förstärkning och
börja finkamma
restaurangavdelningen. Jag tar
diskoteket.

Polisassistent Berggren talar i polisradion.

Christer passerar genom Klemens tomma och nedsläckta
lägenhet, går genom paneldörren in i den mörka restaurangen
till tamburen och i skenet från nödutgångsbelysningen tar han
sig ned för spiraltrappan till diskoteksdörren. Han låser upp
den tunga dörren, går genom ljudslussen och kommer in i ett
nästan mörkt och öde diskotek. Enda ljuset kommer från
discjockeyns bås som är tomt. Christers instinkt säger honom
att det sitter någon i hörnet längst bort från
discjockeybåset. Han går mot det mörka hörnet, hejdar sig och
plockar upp en stol på vägen. Han ställer stolen en bit från
ett bord.

CHRISTER
Idag gick jag förbi resebyrån här i
stan. Jag tänkte då att du kanske
hade passat på att resa bort några
dagar.

(FORTSATT)

101 FORTSATT:

101

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Och så har du istället låst in dig
härnere.

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Det började på Mobacken, inte sant?
Hur kom du dit?

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Var det nån som gav dig skjuts?

Tystnad.

CHRISTER (fortsatt)
Matti?

Personen i hörnet bekräftar detta med kropsspråk.

CHRISTER (fortsatt)
Tänkte väl det.

102 INT. - RESTAURANGENS KÖK - SENARE SAMMA KVÄLL

102

Polisassisten Berggren genomsöker noggrant restaurangens
nedsläckta kök. Han använder sin starka ficklampa.

103 INT. - RESTAURANGENS DISKOTEK - SENARE SAMMA KVÄLL

103

KLEMENS
Men han hade inte lust att följa
med ända fram till gården så jag
gick en bit ensam.

CHRISTER
Zacharias var redan död?

KLEMENS
Ja. Liket hade kallnat. Alla dörrar
stod på vid gavel.

CHRISTER
Hans pengar låg på skrivbordet?

KLEMENS
Nejdå. De flesta sedlarna hade
blåst ned på golvet.
(MER)

(FORTSATT)

103 FORTSATT:

103

KLEMENS (fortsatt)
 Jag stoppade 32 stycken i kuvertet.
 Han behövde dem inte längre men det
 gjorde jag.

CHRISTER
 Berättade du för Matti?

KLEMENS
 Nej jag sa att gubben inte var
 hemma.

104 INT. - RESTAURANGENS MATSALAR - SENARE SAMMA KVÄLL 104

Berggren går genom köksdörren in till matssalarna. Han letar
 noggrant och långsamt.

105 INT. - RESTAURANGENS DISKOTEK - SENARE SAMMA KVÄLL 105

CHRISTER
 Men Matti fick ändå reda på
 sanningen?

KLEMENS
 Jag vågade inte ha kuvertet hos mig
 om stölden skulle upptäckas.

Tystnad.

CHRISTER
 Säg inte att du själv satte
 kuvertet i Mattis hand?

KLEMENS
 Jo. Jag hade klistrat igen det och
 bad honom förvara det åt mig.

CHRISTER
 Han frågade ingenting?

KLEMENS
 Nej, men han kunde knappast undgå
 att få veta att gubben hade kolat.

CHRISTER
 Och att pengarna var borta?

KLEMENS
 Han bodde ju vägg i vägg med Kajsa.

106 EXT. - RESTAURANGEN "TRE GUMMOR" - SENARE SAMMA KVÄLL 106

Utsidan av restaurangen. Det kommer snabbt fler polisbilar körande med blåljus men utan sirener. De stannar till lite huller om buller vid restaurangen och poliser stiger ut.

107 INT. - RESTAURANGENS DISKOTEK - SENARE SAMMA KVÄLL 107

CHRISTER

Det var du som tog giftet ute på kemilabbet hos Bo Norell?

KLEMENS

Ja fast det var mest på skoj då.

CHRISTER

Men efter en vecka blev Matti ändå misstänksam och sprättade upp kuvertet?

KLEMENS

Ja.

CHRISTER

Och ni grälade antar jag.

KLEMENS

Ja på morgonen efter. Han ville absolut gå till polisen. Han var fanatiskt hederlig.

CHRISTER

Varför väntade han till kvällen kort före teatern?

KLEMENS

Vi hade bråttom den morgonen. Alla skulle till morgongudstjänsten. Det var både Alla Helgons dag och minnesgudstjänst för Gustav V som ju dött veckan innan. Det var viktiga grejer då. Och sen skulle jag jobba så vi avtalade att tala klart på kvällen hemma hos honom innan han gick till polisen. Så var han.

108 EXT. - RESTAURANGEN "TRE GUMMOR" - SENARE SAMMA KVÄLL 108

Poliser börjar klättra in genom fönstret till Klemens lägenhet.

109

INT. - RESTAURANGENS DISKOTEK - SENARE SAMMA KVÄLL

109

CHRISTER

Men du sprang inte direkt till kyrkan?

KLEMENS

Nej jag var desperat. Jag sprang först efter Kajsas morsas insulinspruta och kaliumcyaniden. Jag ville förgifta varenda en av hans absurda praliner men det var krångligt och tog för lång tid.

CHRISTER

Du hann bara med att spruta gift i två praliner?

KLEMENS

Ja.

110

INT. - RESTAURANGEN "TRE GUMMOR" - SENARE SAMMA KVÄLL

110

Polisassistent Berggren går genom restaurangen mot entrévestibulen. Han hör ett ljud och släcker sin ficklampa och lyssnar. Han hör någon som försöker att inte andas högt. I vestibulen finns ett mycket svagt ljus från nödutgångsskylten. Berggren ser inte mycket men vill inte tända ficklampan. Han vill inte avslöja sin position. Han närmar sig ljudet. Han nästan ramlar på en person som sitter vid spiraltrappan ned till diskoteket. Han tar det säkra för det osäkra och tar fast personen mycket våldsamt. Sen upptäcker han att det är en mycket berusad Kajsa Ivarsen.

POLISASSISTENT BERGGREN

Jösses var du skrämde mig. Varför sitter du här?

Kajsa försöker komma undan men Berggren tar reflexmässigt ett smärtsamt grepp på henne.

KAJSA

Aj! Släpp mig, det gör ont!

POLISASSISTENT BERGGREN

Varför har du reglat alla dörrar?

KAJSA

Det har jag för fan inte. Släpp mig snutjävvel.

(FORTSATT)

POLISASSISTENT BERGGREN
Nähä och hur har du kommit hit då?
Vad har du där?

Kajsa försöker gömma en flaska vin.

KAJSA
Ingenting.

Berggren struntar i henne.

POLISASSISTENT BERGGREN
Ge mig det.

Han tar tag i flaskan men Kajsa håller fast i den.

POLISASSISTENT BERGGREN (fortsatt)
Vad är det för flaska?

KAJSA
Det är *min* flaska. Jag fick den av
Klemens för att ge mig iväg.

POLISASSISTENT BERGGREN
Hitta på något bättre.

KAJSA
Det är *champagne*. Jättedyr. Du ska
få smaka. Du kan nog vicka loss den
jävla korken. Stor och stark.

POLISASSISTENT BERGGREN
Ge mig den! Den är kanske proppad
med cyanid.

Berggren börjar brottas med henne för att vrida flaskan från
henne.

KAJSA
(skriker)
Ta den inte! Jag vill ha den! Jag
har ju *fått* den!

Kajsa tappar flaskan som splittras i en skottliknande
explosion mot de översta stegen i spiraltrappan. Ljudet får
fart på de andra poliserna som är på väg in i huset.

POLIS 1
(ropar oroligt)
Berggren!?

POLISASSISTENT BERGGREN
Det är lugnt. Jag är i vestibulen.
Jag har tagit fast en allmänhet. En
kvinna. Det är lugnt!

(FORTSATT)

Det hörs ljud av springande poliser, ljuskäglor från ficklampor. Plötsligt tänds ett kallt städljus som tar död på den mysiga stämningen som restaurangens inredning annars brukar utstråla.

Även i diskoteket tänds det kalla städljuset. Både Christer och Klemens reagerar starkt på detta.

CHRISTER

Sprutan och giftflaskan hur gjorde du dig av med dem?

KLEMENS

Soporna på jobbet.

CHRISTER

De två förgiftade pralinerna?

KLEMENS

Dom hade jag i fickan. Jag la dom på bordet efter ...

CHRISTER

Att han hade dött.

KLEMENS

Ja.

CHRISTER

Och du tryckte även fast ett konfektpapper i handen på honom.

KLEMENS

Ja. Polisen trodde på självmord.

CHRISTER

Ja.

Christer tittar på sitt armbandsur. Midnatt har passerats. Han reser resignerad på sig för att lämna Klemens. Dörren till diskoteket öppnas och Berggren tittar in.

POLISASSISTENT BERGGREN

Jag hittade Kajsa Ivarsen däruppe. Hon är full och hysterisk. Doktor Severin är på väg.

CHRISTER

Bra.

POLISASSISTENT BERGGREN

Behöver du hjälp?

(FORTSATT)

CHRISTER

Nej. Det är för sent.

Christer pekar på klockan. Berggren tittar med förvåning på Klemens ("Var det han?"), drar sig tillbaka och stänger dörren.

CHRISTER (fortsatt)

Varför kom Kajsa hit?

KLEMENS

Hon hade i fyllan och villan förstått att det var jag som hade ... Hon ville såklart slå mynt av situationen men hon nöjde sig med en flaska vin
(med humor)
- för gammal vänskaps skull. Det är tragiskt.

För sin egen skull frågar Christer en sista fråga.

CHRISTER

Hur fick Matti giftet i sig?

KLEMENS

Körsbärslikör. Jag sa att jag accepterade hans beslut att gå till polisen och föreslog en försoningsskål. Sen kilade jag upp i min lägenhet och hämtade en halva konjak och en liten Cherry Heering som jag hade preparerat med gift redan på morgonen. Egentligen skulle han ha fått den till sin samling. Utan gift såklart men ...

CHRISTER

Och sen?

KLEMENS

Ja så sa jag "botten upp". Jag hade inte ...

Tystnad.

KLEMENS (fortsatt)

Jag hade inte föreställt mig att gift kunde verka så ... snabbt och effektivt. Så här!

Klemens låtsas föra ett glas till läpparna och kastar huvudet bakåt. Christer förstår att nåt är fel och kastar sig fram mot Klemens men för sent. Han kan inte göra något.

(FORTSATT)

111 FORTSATT:

111

Doktor Severins lilla dödsskallemärkta cyanidflaska rullar långsamt över bordet. Klemens dör snabbt av typisk cyanidförgiftning. Det är inte vackert.

112 INT. - RESTAURANGENS MATSAL - SENARE SAMMA KVÄLL

112

Kajsa ligger blek och stilla med stängda ögon på en soffa i matsalsavdelningen. Det går inte att avgöra om hon sover eller är död.

CHRISTER

Är hon också?

DOKTOR SEVERIN

Nej jag har sövt ner henne. Hon var hysterisk. Hon behöver vila. Och vård.

CHRISTER

Var det gift i champagnen?

DOKTOR SEVERIN

Kan jag inte föreställa mig. Korken var orörd. Men den ska ju till analys i alla fall.

CHRISTER

Nej det var inte till ännu ett mord han snodde ditt cyankalium. Det var till sig själv.

DOKTOR SEVERIN

Bäst så. Bäst för honom och bäst för alla.

113 INT. - HELENA WIJKS HUS - SENARE SAMMA KVÄLL

113

Helena, Judith och Bo sitter och vakar i vardagsrummet mitt i natten. Judith och Bo har ytterkläderna med sig. Man hör att någon kommer in i huset och går upp för trappan. Det är Christer. Han kommer in i vardagsrummet med trenchen på. Han blir lite förvånad när han ser att Judith och Bo är där.

JUDITH

(uppriven)

Är det sant att Klemens är död?
Inte kan det ha varit han ... som
... som ...

CHRISTER

Jo.

Tystnad.

(FORTSATT)

HELENA

(sorgset)

Jeg tyckte väldigt mycket om honom.

BO

Det är svårt att tro det om Klemens.

JUDITH

Ja han var så glad.

CHRISTER

(skamset)

Ja det var lättare att misstänka vissa andra. Ett tag var jag säker på att du var den skyldiga.

HELENA

(skamset)

Jag med.

Alla tittar på Bo som även han ser skamsen ut. Han har också misstänkt Judith.

BO

(besvärad)

Vad var det som fick dig att trots allt att misstänka Klemens?

CHRISTER

Flera saker. Gåtfullheterna omkring honom. Varför kom han tillbaka till Skoga kort före preskriptionen när han hade byggt upp en blomstrande krogrörelse i utlandet? Varför poängterade han jämt så starkt att Matti inte var en självmördare? Dessutom *drog* han mig hela tiden tillbaka på rätt spår när mina misstankar gick åt fel håll? Som om han *ville* att jag skulle nå fram till sanningen. Jag tror hans samvete plågade honom. Han hade ju mördat sin bästa vän. Att han var desperat just då var ju ingen ursäkt.

Ytterdörren i gatuplan öppnas med ett brak och det hörs springande steg uppför trappan. Plötsligt står Christers fru Camilla i vardagsrummet. Hon är våt och ser tämligen tilltuffsat ut. Hon är klädd i vita lackstövlar och en skrynklig och smutsig vit sammetsoverall. Bo tittar på henne och finner henne förödande attraktiv.

(FORTSATT)

CAMILLA
Bilen pajade på motorvägen utanför
Eskilstuna.

HELENA
(vantroget)
Camilla?

CHRISTER
Är inte du på väg till Moskva?

CAMILLA
Jag har brutit mitt kontrakt med
Bolsjojteatern.

Tystnad.

CAMILLA (fortsatt)
(bönfällande)
Jag har liftat med fem långtradare.
Och nu är jag här.

Tystnad.

Judith samlar snabbt ihop sina ytterkläder och reser sig. Hon
slår till Bo som vaknar och snabbt samlar sina ytterkläder.

JUDITH
Go´natt!

Judith och Bo går snabbt. Helena reser sig.

HELENA
Go´natt!

Helena går.

--- SLUT ---

© *Jesper Lange, november 2003.*